

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล
กองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

โดย

พลเรือตรี ดุลยพัฒน์ ลอยรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักการข่าว กรมข่าวทหารเรือ
กองทัพเรือ

นักศึกษาวិทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร
หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑
ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๑ - ๒๕๖๒

หนังสือรับรอง

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ ได้อนุมัติให้เอกสารวิจัย เรื่อง “แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี” ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา ของ พลเรือตรี ดุสิตพัฒน์ ลอยรัตน์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๑ ประจำปีการศึกษาพุทธศักราช ๒๕๖๑ – ๒๕๖๒

พลโท

(ขจรฤทธิ์ นิลกำแหง)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ

บทคัดย่อ

เรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบ
กับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

ผู้วิจัย พลเรือตรีศุภวัฒน์ ลอยรัตน์   **หลักสูตร** วปอ.   **รุ่นที่** ๖๑

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๓ ข้อ ประกอบด้วย ๑) เพื่อศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ๒) เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ทั้งนี้ ภายใต้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีฐานคิดแบบเน้นการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบกับยุทธศาสตร์หรือแผนต่างๆ กลับไปกลับมาตลอดเวลา กรอบแนวคิดยึดหยุ่นได้เมื่อมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ใช้ เป็นข้อมูลเอกสาร ส่วนข้อมูลปฐมภูมิที่เป็นบุคคล เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของกองทัพเรือ ๓ ท่าน ซึ่งข้อมูลที่ได้มา นำมาวิเคราะห์ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบแมทริกซ์เพื่อนำสู่การเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ

ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและวินัยด้วยตัวกำลังพลผ่านทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura สามารถกำหนดแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยได้ ๒ แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ ๑ การเสริมสร้างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน แนวทางที่ ๒ การเสริมสร้างจากภายในตนเอง กำลังพลสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ต้องอาศัย กลไกสำคัญ ๓ กลไก ได้แก่ ตัวกำลังพลผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้าง โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ๒ ประการ คือ บุคคล และ บริบทที่ประกอบด้วย ระเบียบวินัย กฎหมาย ข้อบังคับ และแบบแผนทางสังคม ดังนั้น แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีกองทัพเรือต้องดำเนินการผ่าน ๒ แนวทาง ดังกล่าว โดยในแนวทางที่ ๑ เป็นแนวทางที่เน้น “มาตรฐาน” เป็นหลักเพื่อพัฒนากำลังพลให้ “รู้จักคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง” และสามารถสอดแทรกกระหว่างการปฏิบัติงานหรือการฝึกกำลังพลกองทัพเรือในทุกกิจกรรม ส่วนแนวทางที่ ๒ เป็นการดำเนินการผ่าน “การวิเคราะห์และฝึกฝนตนเอง” ที่มีเพียง ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายที่จะไปให้ถึง การกำหนดตัวอย่างหรือตัวแบบหรือต้นแบบที่สามารถเป็นสิ่งเร้า หรือสร้างแรงจูงใจให้ดำเนินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และวินัย และการปฏิบัติพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม และวินัยด้วยตนเองอย่างไรก็ตาม สิ่งสำคัญที่สุดอยู่ที่ “กำลังพลกองทัพเรือ” ว่าเข้าใจในศักยภาพพื้นฐานของตนเองหรือไม่อย่างไร เพื่อที่จะได้

ก

ต่อยอดสู่การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของตนเองได้ด้วยตนเอง โดยบูรณาการร่วมกัน
ระหว่างเป้าหมายระดับมหภาคและระดับปัจเจกบุคคล

Abstract

Title : The Enhancing of Moral, Ethics, and discipline for the Royal Navy personnel in order to respond the 20-year national strategy

Subject : Social - Psychology

Researcher : Rear Admiral Dulayapat Loylat   **Course** NDC   **Class** 61

There are three objectives of this research, consisting of 1) to study the concept of literature and research related to enhancement approach on the moral, ethics, and discipline of the Royal Thai Naval Personnel. 2) To analyze the appropriate elements of morality, ethics, and discipline for the Royal Thai Navy personnel. 3) to propose methods to strengthen the morality, ethics, and discipline for the Royal Thai Navy personnel in order to respond for the 20-year national strategy. This research is on the qualitative model, based on ideas focused on data analysis, comparing with various strategies. There are flexibility conceptual frameworks on the empirical evidence. Most of the information to be used is documents are from the paper documents. The primary personal data are from 3 naval ethics and discipline experts of the Royal Thai Navy. The acquired information will be analyzed with matrix analysis techniques in order to propose the way to enhance morality ethics and discipline for the Royal Thai Navy personnel.

The research found that moral development ethics and discipline with the personnel through Bandura's social learning theory can determine the way to strengthen morality. Ethics and discipline can be used in 2 ways, including 1 external strengthening from the inside. 2 The internal strengthening of the inside to the behavioral expression that requires three important mechanisms: the strengthening of the personnel and details of strengthen. There are two important elements: the person and the context that consists of discipline, laws, regulations and social patterns. Ethics and discipline of the Navypersonnel are responded to the 20-year national strategy. The Navy must proceed through these two guidelines. The first approach emphasis "the standard" to improve the Naval personnel in order to gain "Knowing the value and self-interest" and can teach intervening during the operations or training of the Navy personnel in all activities. The second approach is through "Analysis and self-training" with only 3 steps, including setting goals

to reach determining samples or models or prototypes that can be stimuli or motivating them to behave morally, ethically, and discipline and practice behavior, morality, ethics and self-discipline. However, the most important thing is that "Navy personnel" whether they understand their basic potential or not in order to continue moral developing, behavior, self-discipline and ethics by integrating together between macro and individual goals.

คำนำ

งานวิจัยเรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ และวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ รวมถึงเพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ทั้งในเชิงนโยบายต่อกองทัพเรือ คือได้ต้นแบบแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลทหารเรือที่สนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการกองทัพเรือ ที่สามารถนำผลจากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้กับหน่วยงานต่างๆ ภายในกองทัพเรือได้อย่างเป็นรูปธรรม เหมาะสมและเกิดประโยชน์ร่วมกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

พลเรือตรี

(ดุลยพัฒน์ ลอยรัตน์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑

ผู้วิจัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากพล.ท.อภิชาติ ชามาตย์ และ พ.อ.อรรคเดช ประทีปอุษานนท์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำเอกสารวิจัยจนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ รวมทั้งขอขอบคุณ ผศ.ดร.พรพรรณ วีระปรียากร ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยของ สวพ.ทบ. และผู้อำนวยการสำนักยุทธศาสตร์และการวางแผน วิทยาลัยเซาท์อีสท์บางกอก ที่ให้คำปรึกษาและตรวจสอบความถูกต้องของงานเขียนประเภทงานวิจัย

คุณค่าและประโยชน์ของงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่ผู้ที่ต่อบุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ทำให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

พลเรือตรี

(ดุลยพัฒน์ ลอยรัตน์)

นักศึกษาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร

หลักสูตร วปอ. รุ่นที่ ๖๑

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ข
คำนำ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญ (ต่อ)	ฉ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๕
ขอบเขตของการวิจัย	๕
วิธีดำเนินการวิจัย	๖
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
คำจำกัดความ	๗
บทที่ ๒ แนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้าง	๘
คุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	
แนวคิด/ทฤษฎี “การเรียนรู้ทางสังคม” ที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและวินัย	๘
ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)	๑๒
จริยธรรมเชิงวิชาชีพทหาร คุณธรรมทหาร และความมีวินัยของทหาร	๑๕
สรุปแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๑๘
บทที่ ๓ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๒๘
องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม	๒๘
องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดนักวิชาการไทย	๓๒
สรุปองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๓๔
บทที่ ๔ แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๓๖
เพื่อสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	
แนวทางการพัฒนาทุนมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	๓๖
แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๔๐

เพื่อสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ

๔๔

สรุป

๔๔

ข้อเสนอแนะ

๔๗

บรรณานุกรม

๕๐

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก	๕๒
แนวคำถามในการสัมภาษณ์	๕๓
ประวัติย่อผู้วิจัย	๕๕

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒-๑	๒๐

เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่		หน้า
๒-๑	การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์	๑๓
๒-๒	วิสัยทัศน์ประเทศไทย ๒๕๘๐	๑๔
๒-๓	ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)	๑๔
๒-๔	กราฟสถานภาพกำลังพลกองทัพเรือ ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๑)	๑๘
๒-๕	กราฟจำนวนของนายทหารผู้กระทำผิดวินัยทหาร ตั้งแต่ ต.ค.๒๕๖๐- ต.ค.๒๕๖๑	๑๙
๓-๑	องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura	๓๑
๓-๒	ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ และแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๓๒
๓-๓	คุณธรรม จริยธรรม และวินัยตามนัยเชิงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๓๓
๓-๔	องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ	๓๕

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ นับเป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่มุ่งนำพาประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งพัฒนาคนไทย ให้เป็นคนดี เก่ง มีวินัย คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์ สามารถ “รู้ รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงบริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง ที่สำคัญ “คนไทยในอนาคต” จะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาพที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์ อดออม โอบอ้อมอารี มีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติ มีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆ โดยมีสัมมาชีฟตามความถนัดของตนเอง” (ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐), ๒๕๖๑: ๓๔)

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์ (ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐), ๒๕๖๑: ๓๕) ซึ่งประกอบด้วย ๖ ประเด็นยุทธศาสตร์ ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ประเด็นยุทธศาสตร์ที่มีผลต่อ “คนไทย” มากที่สุดก็คือ ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง ครอบครัว ชุมชน ศาสนา การศึกษา และสื่อ ในการหล่อหลอมให้คนไทยมี “คุณธรรม จริยธรรม” ในลักษณะที่เป็น “วิถีการดำเนินชีวิต” และพัฒนาศักยภาพคนไทยตลอดช่วงชีวิต เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะ มีความรู้ เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเอง

มีความรอบรู้ มีความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า ใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างสงบสุขและ
เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศไทย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณานัยของ Thailand ๔.๐ อันเป็นโมเดลที่ได้ให้น้อมนำหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นแนวคิดหลักในการพัฒนาประเทศ ดังที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พระราชทานพระราชดำรัสหลักปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ครั้งแรกในงานพระราชทานปริญญาบัตร ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เมื่อวันที่ ๑๘กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๑๗ไว้ความตอนหนึ่งว่า...

“การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้น ต้องสร้างพื้นฐาน คือความพอมี พอกิน พอใช้ของประชาชนเป็นเบื้องต้นก่อนโดยใช้วิธีการและอุปกรณ์ที่ประหยัด แต่ถูกต้องตามหลักวิชา เมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้วจึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะทางเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไป หากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญ ยกฐานะทางเศรษฐกิจขั้นได้รวดเร็วแต่ประการเดียวโดยไม่ให้แผนปฏิบัติการสัมพันธ์กับสภาวะของประเทศและของประชาชนโดยสอดคล้องด้วยจะเกิดความไม่สมดุลในเรื่องต่างๆ ได้ ซึ่งอาจกลายเป็นความยุ่งยากล้มเหลวในที่สุด”

เมื่อถอดรหัสออกมาจึงได้เป็น ๒ยุทธศาสตร์สำคัญคือ ๑. การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน (Strength from Within) ๒. การเชื่อมโยงกับประชาคมโลก (Connect to the World) หากการสร้างความเข้มแข็งจากภายในคือ Competitiveness การเชื่อมโยงกับโลกภายนอกก็คือ Connectivity ซึ่งทั้ง Competitiveness และ Connectivity เป็น ๒ปัจจัยที่จะต้องดำเนินควบคู่กันในการสร้างความมั่งคั่ง มั่นคง และยั่งยืนให้กับประเทศ

การสร้างความเข้มแข็งจากภายใน Thailand ๔.๐ เน้นการปรับเปลี่ยนใน ๔ทิศทาง ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวกับนัยเชิงเศรษฐกิจหรือภายนอกบุคคลเป็นหลัก ได้แก่ ๑. จากการพึ่งพาเศรษฐกิจโลก สู่การสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจภายในประเทศ ๒. จากการเน้นการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ สู่การผลิตสินค้าเชิงนวัตกรรม ๓. จากการเน้นเงินทุนและทุนทางกายภาพ สู่การเน้นทุนมนุษย์และเทคโนโลยี ๔. จากการกระจุกของความมั่งคั่งและโอกาส สู่การกระจายของความมั่งคั่งและโอกาส แต่การปรับเปลี่ยนใน ๔ทิศทางดังกล่าว จะเกิดขึ้นได้จะต้องเน้น “การพัฒนาที่สมดุล” ใน ๔มิติที่เกี่ยวข้องกับประชาชนมากยิ่งขึ้น ได้แก่ ๑. ความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจ (Economic Wealth) ๒. ความอยู่ดีมีสุขของผู้คนในสังคม (Social Well-beings) ๓. การรักษาสีเขียวสิ่งแวดล้อม (Environmental Wellness) ๔. การยกระดับศักยภาพและคุณค่าของมนุษย์ (Human Wisdom) (ส.ค.ส.๒๕๖๐)

แม้การพัฒนาประเทศไทยตามนโยบาย/โมเดลไทยแลนด์ ๔.๐ ที่เน้นการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเศรษฐกิจแบบเดิมสู่เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม จากการขับเคลื่อนด้วยภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์ จากภาคการผลิตสินค้าไปสู่ภาคการบริการ เพื่อให้ประเทศไทยสามารถหลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง (Middle Income Trap) แต่ในโมเดลดังกล่าว “ทุนมนุษย์” (Human Capital) หรือประชาชนไทยทุกคนยังคงเป็นปัจจัยหลักสำคัญและกลไกหลักต่อการพัฒนาประเทศ

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (pilot study) ของผู้วิจัยพบว่า ทุกองค์กรหรือหน่วยงานในประเทศไทยต่างต้องมีบุคลากรที่มีคุณลักษณะ คุณสมบัติสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ กล่าวคือ

มีลักษณะของการคิดวิเคราะห์ การคิดสร้างสรรค์ มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น มีภาวะผู้นำผู้ตาม มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย มีความรู้ด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล รู้จักเรียนรู้ตลอดชีวิต ความเป็นผู้ประกอบการ และมีทักษะการทำงานหรือที่เรียกว่า เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ ๒๑” ที่พร้อมด้วยปัญญาที่เฉียบแหลม (Head) มีทักษะที่เห็นผล (Hand) มีสุขภาพที่แข็งแรง (Health) และมีจิตใจที่งดงาม (Heart) ครอบคลุมการปรับเปลี่ยนใน ๔มิติ ได้แก่

๑. เปลี่ยนให้คนไทยมีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็น มีจิตสาธารณะ และทักษะสูงมีความสามารถในการรังสรรค์นวัตกรรม

๒. เปลี่ยนจากคนไทยที่เน้นประโยชน์ส่วนตน เป็นคนไทยที่มีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมมีคุณธรรม จริยธรรม

๓. เปลี่ยนจากคนไทยแบบ Thai – Thai เป็นคนไทยแบบ Global Thai มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทยและสามารถยืนอย่างมีศักดิ์ในเวทีสากล

๔. เปลี่ยนจากคนไทยที่เป็น Analog Thai เป็นคนไทยที่เป็น Digital Thai สามารถดำรงเรียนรู้ทำงาน และประกอบธุรกิจ ได้อย่างเป็นปกติสุขในโลกยุคดิจิทัล(สุวิทย์ เมษินทรีย์, ๒๕๕๙)

อย่างไรก็ตามการที่ประเทศจะพัฒนาได้ จักต้องอาศัยประชาชนคนไทยให้เป็นทุนมนุษย์สำคัญ ร่วมกับรัฐที่เป็น “รัฐแห่งธรรมาภิบาล” หรือหลายภาคส่วน ที่ยึด “หลักธรรมาภิบาล” ๖ หลักสำคัญ ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรม เข้ามาเป็นกลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญ

สำหรับกองทัพเรือ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติการทางทหารในทะเลลำน้ำ และพื้นที่บริเวณชายฝั่งของประเทศไทยมีวิสัยทัศน์หลักที่ว่า “เป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำในภูมิภาคและเป็นเลิศในการบริหารจัดการ” มีค่านิยมหลักคือ “SAIL” ที่ประกอบด้วย

ความเป็นชาวเรือ (Seamanship)

ความซื่อสัตย์และความจงรักภักดี (Allegiance)

ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมและความเป็นสุภาพบุรุษทหารเรือ

(Integrity and Gentleman)

ความเป็นผู้นำ (Leadership)

รวมทั้งนายทหารเรือไทย ต้องมีคุณสมบัติสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่

๑. มีความรู้ (ต้องชวนขยายหาความรู้และฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ รู้จักถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น รู้จักใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์)

๒. เป็นผู้นำทางทหาร (มีลักษณะท่าทางองอาจสมเป็นทหารและมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายจิตใจ มีระเบียบวินัย มีความสำนึกในหน้าที่ กล้าตัดสินใจ และรับผิดชอบต่อ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีจิตใจแน่วแน่ไม่ท้อถอย มีความอดทน พากเพียร กระตือรือร้น มีความริเริ่ม มีความเป็นธรรม มีไหวพริบ

๓. มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี

๔. เป็นสุภาพบุรุษ (มีความเมตตา กรุณา เสียสละ ไม่อิจฉาริษยา มีคุณธรรมและจริยธรรม มีความสุภาพอ่อนโยน รู้จักกาลเทศะ)

๕. มีความละเอียดรอบคอบไม่ประมาท

จากคุณสมบัติที่กำหนดข้างต้น เมื่อเวลาเปลี่ยน โมเดลของผู้นำประเทศเปลี่ยน นัยของคุณสมบัติข้างต้นบางอย่างอาจต้องมีการปรับเปลี่ยนกระบวนการ ขั้นตอน เพื่อเสริม สร้าง หรือพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ พร้อมกันนี้หากพิจารณาพร้อมกับ วิสัยทัศน์กองทัพเรือ พ.ศ. ๒๕๖๗ ที่ว่า “เป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเล ที่มีบทบาทนำในภูมิภาค และเป็นเลิศในการบริหารจัดการ” ส่วนการส่งมอบคุณค่าให้แก่ประชาชนและสังคมอยู่ที่ “กองทัพเรือที่ประชาชนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ” โดยสานต่อจากนโยบายที่มุ่งเน้นการเสริมสร้างให้กองทัพเรือมีการปฏิบัติงานที่มีความเป็นมาตรฐาน “Standard Navy” เพื่อวางรากฐานสู่การเป็นมืออาชีพ “Professional Navy” อันเป็นเป้าหมายร่วมตามวิสัยทัศน์และนโยบายผู้บัญชาการทหารเรือที่ให้ความสำคัญในเรื่องทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการขับเคลื่อนกองทัพเรือสู่ความสำเร็จ โดยการ “เสริมสร้างความชำนาญ สู่ความเป็นสากล (To Enhance Personnel Expertise and International commitment)” มุ่งเน้นการเสริมสร้างความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพ การฝึกหัดศึกษา การจัดการฝึกที่สอดคล้องตามยุทธศาสตร์และสถานการณ์ปัจจุบัน การพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานร่วมกับนานาชาติ การใช้ภาษาสากลในการติดต่อสื่อสาร รวมทั้งการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้งานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อให้สามารถบรรลุยุทธศาสตร์กองทัพเรือระยะ ๑๐ปี พ.ศ.๒๕๕๘ – ๒๕๖๗ มีจุดมุ่งในการกำหนดบทบาทหลักของกองทัพเรือ ใน ๑๐ปีข้างหน้า และยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ ๒๐ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อให้กองทัพเรือมีกำลังรบที่เหมาะสม และพร้อมปฏิบัติการทั้งสองฝั่งทะเล และสามพื้นที่ปฏิบัติการทัพเรือภาคอย่างสมดุล ถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการ เพื่อตอบสนองแนวความคิดทางยุทธศาสตร์และบทบาทกองทัพเรือไว้ ๕ประการ ได้แก่ ๑.ปกป้องสถาบัน ๒.ป้องกันประเทศทางทะเล ๓.สนับสนุนการรบทางบก ๔.การรักษาผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงทางทะเล และ ๕.การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน (นโยบายผู้บัญชาการทหารเรือ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ให้ไว้เมื่อ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑)

การเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อให้กองทัพเรือมีกำลังรบที่เหมาะสม และพร้อมปฏิบัติการทั้งสองฝั่งทะเลและสามพื้นที่ปฏิบัติการทัพเรือภาคอย่างสมดุล ตามแนวคิดระดับยุทธศาสตร์ว่า “สองฝั่งมหาสมุทรและสามพื้นที่ปฏิบัติการ” หรือ Two Oceans and Three Areas, (OOAAA/Double O Triple A)” กองทัพเรือจึงถ่ายทอดหลักการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการ เพื่อตอบสนองแนวความคิดทางยุทธศาสตร์และบทบาท

กองทัพเรือในภาพรวม นอกจากนี้กองทัพเรือยัง ดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ดำเนินการตามกรอบงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.)โดยมีกรอบทิศทางและแนวทางการปฏิบัติสำหรับขึ้นตรงกองทัพเรือที่มุ่งพัฒนาทั้ง

ด้านองค์บุคคล “จิตใจที่เข้มแข็งและดีงาม ล้วนอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์”

ด้านองค์วัตถุ “กำลังรบต้องมีขีดความสามารถสมบูรณ์ในตัวเอง Expeditionary Force”

ด้านองค์ยุทธวิธี “สปิริต นักรบชาวเรือ” และ

ด้านการบริหารจัดการ “มีโครงสร้างกำลังรบที่เหมาะสม ยกระดับการบริหารจัดการที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีคุณธรรมจริยธรรม”

โดยเน้นการปฏิบัติอย่างสอดคล้องตามสภาพการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนเน้นความสำคัญในงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนทั้งด้านยุทธศาสตร์ ยุทธการ และกลยุทธ์สนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายกองทัพเรือ ให้บรรลุตามเป้าหมาย และมุ่งตรงสู่เป้าหมายสุดท้ายตามวิสัยทัศน์ได้อย่างประสานสอดคล้อง และเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด

สำหรับการขับเคลื่อนนโยบายผู้บัญชาการทหารเรือ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายนั้น มีกลไกที่สำคัญ ได้แก่ กรมฝ่ายอำนวยการและหน่วยที่เกี่ยวข้อง จะต้องทำหน้าที่ในการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติที่มีความเป็นรูปธรรม มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับ ตลอดจนกำกับดูแลติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากหน่วยงานต่าง ๆ และกำลังพลของกองทัพเรือทุกนายปฏิบัติตามที่สมเด็จพระสังฆราชทรงย้ำให้ประชาชนคนไทยรู้จักสามัคคี โดยฝากภาษิตธรรม “สัพเพสังสังฆภูตานัง สามัคคี วุฑฒิสายิกา” ซึ่งแปลความว่า “ความพร้อมเพรียงแห่งชน ผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ยิ่งความเจริญวัฒนาถาวรให้สำเร็จ” เพื่อร่วมสร้างพลัง อันเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป Stop the Past, Start the New.“หยุดสิ่งร้ายในอดีต เริ่มสิ่งที่ดีงามเพื่อความวัฒนาถาวร”

จากข้อมูลข้างต้น จึงพิจารณาได้ว่า กำลังพลกองทัพเรือจักต้องได้รับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) สามารถนำพากองทัพเรือให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตรงตามนัยแห่งยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ ๑๐ปี พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๗ และยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ตลอดจนตอบสนองแนวความคิดทางยุทธศาสตร์และบทบาทกองทัพเรือไว้ ๕ ประการสำคัญ ได้แก่

- ๑.ปกป้องสถาบัน
- ๒.ป้องกันประเทศทางทะเล
- ๓.สนับสนุนการรบทางบก

๔.การรักษาผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงทางทะเล และ

๕.การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน

จากนัยดังกล่าวจึงนำสู่ความสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ภายใต้คำถามการวิจัยที่ว่า “แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ควรเป็นเช่นใด”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อตอบสนองกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๒. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือเพื่อตอบสนองกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

๓. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ขอบเขตของการวิจัย

๑.ขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย เน้นการทบทวนเนื้อหา/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ -๒๕๘๐) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)

๒.ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลหลัก

เนื่องจากการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการวิจัยเชิงสังเคราะห์ที่เน้นแหล่งข้อมูลสำคัญสำหรับการวิจัยจึงเป็นตัวกำหนดขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหรือ Key Informants หลัก กล่าวคือ

แหล่งข้อมูลหลักสำหรับการวิจัย เป็นแหล่งข้อมูล ทุตยภูมิ ซึ่งประกอบด้วยเอกสารงาน สื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับ “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัย” สำหรับบุคคล อันจะนำมาสู่การวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ทั้งที่เป็นหนังสือ เป็นรายงานการวิจัย เป็นบทความวิชาการ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบแมทริกซ์ เพื่อวิเคราะห์ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อนำสู่การเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของกองทัพเรือ จำนวน ๓ ท่าน โดยเกณฑ์การได้มา ประกอบด้วย ๑) เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานในกองทัพเรือในส่วนที่

เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกำลังพล ไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๒) เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดรายละเอียดเชิงกฎหรือระเบียบหรือนัยเชิงคุณธรรม จริยธรรม และวินัย สำหรับกำลังพลกองทัพเรือ ๓) เป็นผู้ที่มีพร้อมลงนามในแบบยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย (Consent form) เพื่อกันปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

๓. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยมีระยะเวลาเริ่มตั้งแต่ ๒๕๖๑ สิ้นสุดที่ พ.ศ.๒๕๖๒

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ข้อมูลเชิงคุณภาพส่วนใหญ่เป็นข้อมูลในลักษณะที่มีการบันทึกหรือเก็บรวบรวมไว้แล้ว เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาจากการกระทำผิดเกี่ยวกับวินัยของกำลังพลกองทัพเรือ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางเชิงกฎระเบียบของกองทัพเรือในการบริหารจัดการกำลังพล ภายใต้หลักการคุณธรรม จริยธรรมและวินัย และเอกสารงานวิจัยหรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ

๑. การรวบรวมข้อมูล

๑.๑ ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัยนี้ ในส่วนที่มาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งหมายรวมถึง เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ นั้น จะเน้นที่ตามรายละเอียดในขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๓.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์จากการได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ผ่านอวัยวะหรือประสาทรับรู้อย่างต่างๆ และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมคุณธรรมของ Kohlberg ที่ยึดถือกฎเกณฑ์ในการตัดสินความถูกต้องของการกระทำ โดยความเข้าใจในกฎเกณฑ์ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา ประกอบร่วมกับแนวคิดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของนงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ ๑๔ ตัวบ่งชี้

๑.๒ การกำหนดชุดข้อมูลหรือตัวแปรหลักในการวิจัย (concept/variables) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดชุดข้อมูลหรือตัวแปรหลักในการวิจัยประกอบด้วย ปัจจัยจิตปัญญา ปัจจัยการควบคุมตนเอง และปัจจัยการบำบัดทางปัญญา และตัวแปรเกี่ยวกับขั้นตอน ๒ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการจัดการปัจจัยภายนอกและภายในตนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านความคิด ความเชื่อและปัญญา และ ขั้นตอนการพัฒนา ผ่านการศึกษา/อบรมหรือเทคนิคอื่นๆ เช่น การสนทนา การถามตอบฯ

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงเนื้อหา ในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงแมทริกซ์ ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งตัวแปร/องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมและวินัย

อันจะนำสู่การออกแบบหรือเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑. ประโยชน์เชิงนโยบาย กองทัพเรือได้ต้นแบบแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลทหารเรือที่สนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

๒. ประโยชน์ในเชิงบริหารจัดการ กองทัพเรือ สามารถนำผลจากการวิจัยนี้ไปประยุกต์ใช้ กับหน่วยงานต่างๆภายในกองทัพเรือได้อย่างเป็นรูปธรรม และเหมาะสมและเกิดประโยชน์ร่วมกับทุก ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

คำจำกัดความ

ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรม	หมายถึง	กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติซึ่งกำหนดไว้ สำหรับสังคมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อย งดงามความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต
แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม	หมายถึง	รูปแบบกิจกรรมและวิธีการที่สามารถเสริม/สร้าง จริยธรรมและวินัยคุณธรรมทั้ง ๔ ตัวบ่งชี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ตัวบ่งชี้ที่ ๒ ความมีวินัย อันเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นผลจากตัวแปร สำคัญ๓ ตัวแปร ได้แก่ ปัจจัยจิตปัญญา ปัจจัยการ ควบคุมตนเอง และปัจจัยการบำบัดทางปัญญา ที่มี ขั้นตอนในการเสริมสร้าง ๒ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการจัดการปัจจัยภายนอกและภายในตนเพื่อ เตรียมความพร้อมด้านความคิด ความเชื่อและปัญญา และขั้นที่ ๒ การพัฒนา ผ่านการศึกษา/อบรมหรือ เทคนิคอื่นๆ เช่น การสนทนา การถามตอบ ฯ

บทที่ ๒

แนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทาง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ

ในการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้มาซึ่ง แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือนี้ ดำเนินการภายใต้วัตถุประสงค์การวิจัยสำคัญ ๓ วัตถุประสงค์ ได้แก่

๑. เพื่อศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ
๒. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ
๓. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

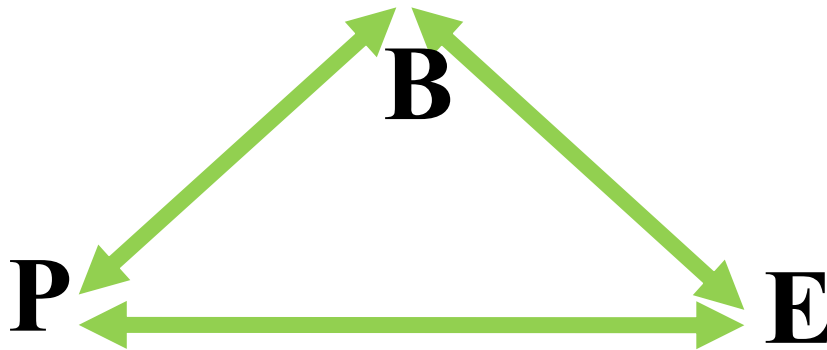
ดังนั้นในการทบทวน แนวคิด วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องๆ จึงประกอบด้วย ๔ ส่วนสำคัญ ได้แก่ ๑. แนวคิด/ทฤษฎี “การเรียนรู้ทางสังคม” ที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ๒. ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ๓. จริยธรรมเชิงวิชาชีพทหาร คุณธรรมทหาร และควมมีวินัยของทหาร และ ๔. สรุปแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ซึ่งมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

แนวคิด/ทฤษฎี “การเรียนรู้ทางสังคม” ที่เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรมและวินัย

เมื่อก้าวถึงทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม ทฤษฎีที่โดดเด่นและเป็นที่รู้จัก ที่สำคัญสามารถข้ามวัฒนธรรมมาใช้ได้ในประเทศไทยคือทฤษฎีของ ของ Bandura (๑๙๘๖) ซึ่งเริ่มจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) และเปลี่ยนมาเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) และเปลี่ยนชื่อเป็น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ที่เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งมาจากประสบการณ์ตรง อีกส่วนมาจากการสังเกตพฤติกรรมบุคคลอื่นและเรียนรู้ หรือสร้างเป็นตัวเอง การแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคลจึงไม่ได้เกิดจากพลังภายใน (Inner Force) ไม่ได้ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ (Automatically Shaped) และไม่ได้ถูกควบคุมโดย

สิ่งเร้าจากภายนอก (External Stimuli) หากแต่ต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจาก ๓ ส่วนประกอบ
ข้างต้นด้วย (Triadic Reciprocally)
ดังนั้น พฤติกรรม องค์ประกอบส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อม จึงมีความสัมพันธ์หรือ
ปฏิสัมพันธ์กันตลอดเวลา

B = พฤติกรรม (Behavior)

P = ปัญญาและองค์ประกอบส่วนบุคคล (Cognitive and other Personal Factors)

E = สภาพแวดล้อม (Environmental Events)

จากนัยเชิงทฤษฎีของ Bandura สรุปได้ว่า การเรียนรู้พฤติกรรมสำคัญ ทั้งที่เสริมสร้างสังคม (Prosocial Behavior) และพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม (Antisocial Behavior) ของบุคคลส่วนใหญ่เรียนรู้แบบการสังเกตหรือเลียนแบบจากตัวแบบ ซึ่งอาจเป็นบุคคล หรือจากสื่อสมัยใหม่ต่างๆ ทั้งนี้การเรียนรู้โดยการสังเกตประกอบด้วย ๒ ชั้น คือ ชั้นการรับมาซึ่งการเรียนรู้เป็นกระบวนการทางพุทธิปัญญา และชั้นการกระทำ ตัวแบบที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลมีทั้งตัวแบบในชีวิตจริง และตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ ดังนั้นสำหรับกองทัพเรือ ผู้นำหรือผู้บริหารหน่วยจึงต้องตระหนักในการแสดงพฤติกรรมต่างๆ เพราะย่อมมีผลต่อพฤติกรรมของกำลังพลภายใต้การบริหารจัดการหรือการควบคุม

สำหรับประเด็นเกี่ยวกับการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Self-Efficacy) Bandura เสนอว่าความคาดหวังความสามารถของตนเอง (Efficacy Expectation) ซึ่งเป็นความคาดหวังที่เกี่ยวข้องกับความสามารถของตน ในลักษณะที่เฉพาะเจาะจง ความคาดหวังนี้ เป็นตัวกำหนดการแสดงออกของพฤติกรรม (Bandura, ๑๙๗๗) ต่อมา Bandura (๑๙๘๖) เปลี่ยนมาใช้คำว่า การรับรู้ความสามารถของตนเอง (Perceived Self-Efficacy) ที่หมายถึง การที่บุคคลตัดสินใจเกี่ยวกับความสามารถของตนเองที่จะจัดการและดำเนินการกระทำพฤติกรรมให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อีกทั้ง Bandura เชื่อว่า การรับรู้ความสามารถของบุคคล มีผลต่อการกระทำของบุคคล และเชื่อว่าบุคคลมีความสามารถไม่ตายตัว แต่ยืดหยุ่นตามสภาพการณ์

ดังนั้นสิ่งที่กำหนดประสิทธิภาพของการแสดงออก จึงขึ้นอยู่กับ การรับรู้ความสามารถ

ของบุคคลในสภาวะการณ์นั้น ๆ กล่าวคือ หากเชื่อว่าตนมีความสามารถ ตนก็จะแสดงออกถึงความสามารถนั้นออกมา เพราะการเชื่อว่าตนมีความสามารถ ความเชื่อนั้นจะส่งผลให้เกิดความอดทน อุทิศเวลา ไม่ท้อถอยง่าย และสามารถประสบความสำเร็จในที่สุด (Evans, ๑๙๘๙) ขณะที่ความสามารถของบุคคล กับความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น (Outcome Expectation) นั้น Bandura (๑๙๙๗) ระบุว่า การรับรู้ความสามารถของตน เป็นการตัดสินใจความสามารถของตนว่า จะสามารถทำงานได้ในระดับใด ในขณะที่ความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้นนั้น เป็นการตัดสินใจว่าผลกรรมใดจะเกิดขึ้นจากการกระทำพฤติกรรมดังกล่าว จากภาพความคาดหวังเกี่ยวกับผลที่จะเกิดขึ้น จึงสะท้อนได้ว่า บุคคลมักจะมีแนวโน้มการไม่แสดงพฤติกรรมให้เห็นเพื่อจะระบุนความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ความสามารถของตนเอง และความคาดหวังผลที่จะเกิดขึ้น (Bandura, ๑๙๗๘)

ดังนั้นในทฤษฎีของ Bandura จึงมี ๔ วิธี สำหรับการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Evans, ๑๙๘๙) ได้แก่

๑. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) ซึ่ง Bandura เชื่อว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง เพราะบุคคลจะเชื่อว่า ตนสามารถทำได้ การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน จึงต้องอาศัยทักษะที่ได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จ และทำให้เกิดการรับรู้ต่อตนเองว่า ตนมีความสามารถจะกระทำ

๒. การใช้ตัวแบบ (Modeling) การที่ได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกของการประสบผลสำเร็จได้หากมีความพยายาม (Kazdin, ๑๙๗๔)

๓. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) ซึ่ง Bandura กล่าวว่า การใช้คำพูดชักจูงอาจไม่ได้ผลนัก ต้องให้บุคคลตระหนักในสามารถที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Evans, ๑๙๘๙) แต่อาจต้องใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จ

๔. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนแต่ในสภาพที่ถูกข่มขู่ ซึ่งขณะนั้นจะมีทั้งความวิตกกังวล และความเครียดอย่างไรก็ตาม การกระตุ้นที่รุนแรง อาจส่งผลต่อการกระทำ ที่อาจส่งผลทางลบต่อการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตน ที่จะต่ำลงได้

จากนัยเชิงทฤษฎีข้างต้นนี้สะท้อนว่า ในเชิงทฤษฎี การจะเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมและวินัยให้กับกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบต่อยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี หากจะดำเนินการภายใต้แนวคิดจากทฤษฎีนี้ กองทัพเรือจะต้องพิจารณาตามนัยวิธีทั้ง ๔ ข้างต้น

อย่างไรก็ตามเมื่อมาพิจารณาที่ **คุณธรรม จริยธรรมและวินัย** สรุปได้ว่า จริยธรรมมีแหล่งกำเนิดสำคัญ หลายประการ ได้แก่

- ๑.กำเนิดจากปรัชญา ที่สะท้อนผ่านความเชื่ออย่างมีเหตุผล รวมไปถึงการประพฤติปฏิบัติ
๒. กำเนิดจากศาสนา ที่ระบุนัยแห่งพฤติกรรมทางคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของบุคคล
- ๓.กำเนิดจากวรรณคดี ที่จะสะท้อนผ่านแนวคิด คำสอนที่เป็นหลักปฏิบัติ
๔. กำเนิดจากสังคม ที่สำคัญคือ ประเพณี วัฒนธรรม
๕. กำเนิดจากการเมืองการปกครอง รวมถึงระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย จรรยาบรรณต่างๆที่เป็นข้อบังคับหรือแนวปฏิบัติเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ/ยุติธรรม

ส่วนการสร้างจริยธรรมในตนเอง หากพิจารณาตามแนวคิดของนักปรัชญา Kant (วิทย์วิศวะ ๒๕๒๐ : ๖๕ - ๖๗) เชื่อได้ว่าบุคคลทุกคนมีกฎจริยธรรมเกิดขึ้นในตนเองอยู่แล้ว เพราะต้องปรับตัวในสภาพธรรมชาติ (natural self) จากนั้นเลือกสรร แนวทางที่ดีมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิต การเรียนรู้ระบบสังคม จริยธรรม ค่านิยม จึงเป็นการวิเคราะห์คุณค่า ความถูกผิดชั่วดี จนกลายเป็นหลักการ กฎเกณฑ์ ข้อกำหนด แนวศีลธรรม ให้ยึดถือปฏิบัติการบำเพ็ญประโยชน์และพันธะสัญญาประชาคม (Utility and Social Contract) การปฏิบัติตามระเบียบจึงทำให้เกิดความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของบุคคลในสังคม การมีความสัมพันธ์เป็นมิตรไมตรี ปฏิบัติตามบทบาท ใช้สิทธิหน้าที่ทำให้เกิดความสงบสุขและสามัคคี การปฏิบัติตามหลักสากลธรรม (Universal) หลักมโนธรรมสากลที่ครอบคลุมทั้งโลก จึงเป็นข้อยืนยันคุณค่าความดีของบุคคลทุกคนภายใต้ความเชื่อสูงสุดที่ยึดมั่น ที่จะสู่สุคติหรือหนทางดีงาม ดังนั้นหลักจริยธรรม จึงขยายจากบุคคลสู่ชุมชนและสากลโลกได้

โดยทั่วไป หลักจริยธรรม มี ๒ ระดับ ได้แก่ ระดับโลกีย์ธรรม เช่น ศีล ๕ หรือกฎ กติกา ระเบียบทางสังคม จารีต ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมาย พระราชบัญญัติ พระราชกำหนด เป็นต้น และระดับโลกุตระธรรม เช่น ธรรมที่นำสู่การพ้นสภาวะโลก (มรรค ผล นิพพาน) อย่างไรก็ตามในทางวิชาการในประเทศไทย พบว่า กรมวิชาการได้สรุปเกี่ยวกับจริยธรรมไทยไว้ ๓ ประการ ตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ (กรมวิชาการ, ๒๕๓๕: ๕) ได้แก่

๑. ด้านความรู้ (Moral Reasoning) คือ ความเข้าใจในเหตุผลของความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินแยกความถูกต้องออกจากความไม่ถูกต้องได้ด้วยการคิด
๒. ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral Attitude and Belief) คือ ความพึงพอใจ ความศรัทธา เลื่อมใส ความนิยมยินดี ที่จะรับจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติตน
๓. ด้านพฤติกรรม (Moral Conduct) คือ การกระทำหรือการแสดงออกของบุคคล ในสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งเชื่อว่าเกิดจากอิทธิพลของทั้งสององค์ประกอบข้างต้น

ขณะที่การพัฒนาคุณธรรม หากพิจารณาตามจุดมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ที่กำหนดแนวคิดของการปฏิรูประบบการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพที่ดี โดยมุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพคนไทยให้มีคุณธรรมสูงขึ้น เพราะปัจจัยสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ

ก็คือ การพัฒนาคน เมื่อพัฒนาคนแล้ว สอดคล้องกับแนวคิดของ Batten ที่ว่า บุคคลที่ได้รับการพัฒนาแล้วมีลักษณะที่ดี ๕ ประการ คือ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์, ๒๕๑๕: ๔๔-๕๐) ได้แก่

๑. เป็นคนที่รู้จักใช้ความคิดอย่างมีจุดหมายปลายทางมากกว่า
๒. เป็นคนที่สามารถคาดการณ์ภายหน้าได้มากกว่า
๓. เป็นคนที่สามารถดำเนินกิจการที่ยุ่ยากสลับซับซ้อนได้มากกว่า
๔. เป็นคนที่มีความยินดีที่จะรับฟังและพยายามทำความเข้าใจความคิด ความเห็นและความสนใจของผู้อื่นได้มากกว่า
๕. เป็นบุคคลที่มีความชำนาญในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่นเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสังคม

นอกจากนี้รายละเอียดข้างต้น ยังสอดคล้องกับระเบียบระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐ กำหนดความหมายของ “คุณธรรม” ว่า หมายถึง สิ่งที่มีคุณค่า มีประโยชน์เป็นความดีงาม เป็นมโนธรรม เป็นเครื่องประคับประคองใจให้เกลียดความชั่ว กลัวบาป ใฝ่ความดีเป็นเครื่องกระตุ้นผลักดันให้เกิดความรู้สึกรับผิดชอบ เกิดจิตสำนึกที่ดี มีความสงบเย็นภายใน เป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังโดยเฉพาะ เพื่อให้เกิดขึ้นและเหมาะสมกับความต้องการในสังคมไทย และคำว่า “จริยธรรม” หมายถึง กรอบหรือแนวทางอันดีงามที่พึงปฏิบัติซึ่งกำหนดไว้สำหรับสังคมเพื่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยงดงาม ความสงบร่มเย็นเป็นสุข ความรักสามัคคี ความอบอุ่น มั่นคงและปลอดภัยในการดำรงชีวิต ส่วนการวัดคุณธรรมจริยธรรม สามารถพิจารณาจากตัวบ่งชี้คุณธรรมได้ ซึ่งเป็นผลการวิจัยของนางลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ (๒๕๕๑) ซึ่งสรุปได้ว่า ตัวบ่งชี้สำคัญของการมีคุณธรรม มี ๑๔ ตัว ได้แก่ ความเป็นอิสระ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ความมีวินัย ความอดทน ฉันทะ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความสามัคคี ความเป็นกัลยาณมิตร และความกตัญญูกตเวที

ดังนั้นการจะวัดผลการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยสำหรับกำลังพลกองทัพเรืออาจวัดได้จากตัวบ่งชี้คุณธรรม ๑๔ ตัวดังกล่าวได้ส่วนการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ (โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนกลางหรือกรุงเทพมหานคร) การวัดผลการเสริมสร้างควรต้องวัดทั้ง ๓ ด้าน ร่วมกัน กล่าวคือด้านความรู้ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เปรียบเสมือนกรอบและแนวทางการพัฒนาทุกภาคส่วนของภาครัฐ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดยพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคติพจน์ที่ว่า มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ทั้งนี้ยุทธศาสตร์ชาติ

ดำเนินการตามนัยรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๐ หมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๖๕ ความเป็นว่า “รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อให้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดัน ร่วมกันไปสู่เป้าหมาย” จากนั้นดังกล่าวรัฐจึงต้องออกกฎหมายฉบับหนึ่งที่เรียกว่า “พระราชบัญญัติ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๑” เกิดขึ้น (<http://www.nesdb.go.th>, ๒๕๖๑)

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีนี้ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์สำคัญ ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง
๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

สำหรับยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวกับการวิจัยครั้งนี้ เป็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์(<http://www.nesdb.go.th>, ๒๕๖๑: ๙๔-๑๐๐) ที่จุดเน้นของยุทธศาสตร์นี้ อยู่ที่ “คนไทยในอนาคตต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา สามารถเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต มีทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ เป็นนวัตกรรมที่คิดรู้คุณค่าความเป็นไทย มีคุณธรรมจริยธรรม มีวินัย ความรับผิดชอบต่อสังคม และมีสุขภาวะที่ดี” ทั้งนี้การจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ต้องมีแนวทางการพัฒนาเพื่อรองรับโดยต้องมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตควบคู่กับการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมเพื่อให้อยู่ใน “วิถี” ที่นำไปสู่การสร้างสังคมน่าอยู่

ที่สำคัญในรายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๓ มี รายละเอียดย่อย ได้แก่

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยที่มี “คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย”

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

๓. การปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม (Transformation of Learning)

๔. การพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษ (Talents)

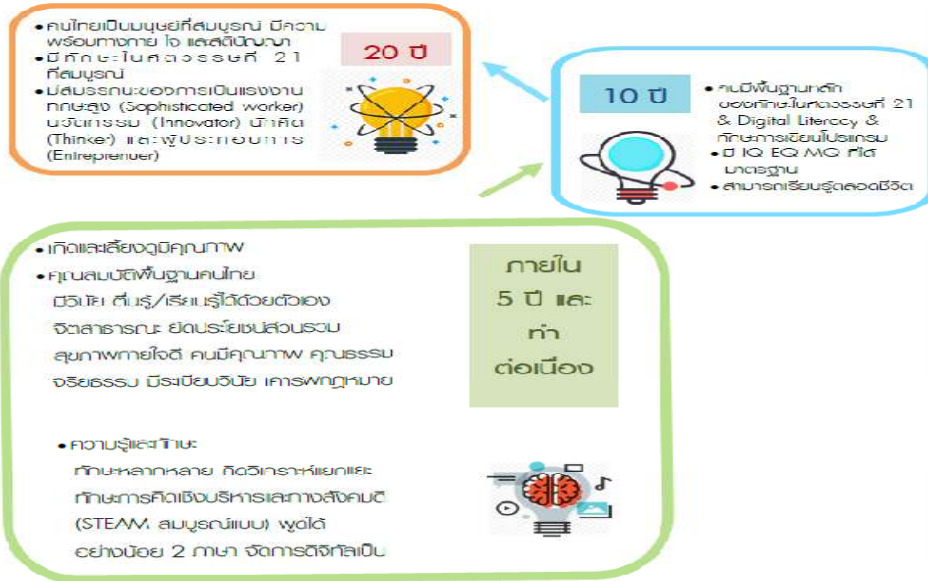
๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี

๖. การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

โดยสิ่งที่กองทัพเรือต้องนำมาพิจารณาจักเป็นรายละเอียดย่อยที่ ๑ คือการพัฒนาเพื่อสร้างให้กำลังพลกองทัพเรือ มี “คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย” ดังแผนภาพที่ ๒-๑ แผนภาพที่ ๒-๒ และ แผนภาพที่ ๒-๓

แผนภาพที่ ๒-๑ การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

การดำเนินการเพื่อให้เกิดรูปเป้าหมาย
การเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
โดยมีแนวทางและประเด็นพัฒนาที่สำคัญ ดังนี้

(ร่างยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ลง ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๐: ๘๖)
แผนภาพที่ ๒-๖วิสัยทัศน์ประเทศไทย-๒๕๘๐

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

มั่นคง	มั่งคั่ง	ยั่งยืน
<ul style="list-style-type: none"> มีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ และมีความมั่นคงในภูมิทัศน์ที่มีมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคง มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของอาเซียนในภูมิภาคด้านการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน มีความสมบูรณ์ในทุกมิติที่สามารถสร้างการพัฒนาต่อเมือง อาทิ ศูนย์วิจัย ศูนย์การเงินและธนาคาร 	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญด้านราชได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม มีการสืบและกาวารวิถีไทยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก คนไทยมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีประจักษ์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน ทุบภาคส่วนในสังคมยึดถือปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ที่มา: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>, ๒๕๖๑:๗

แผนภาพที่ ๒-๓ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (2561 - 2580)

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

1.ด้านความมั่นคง	2.ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน	3. ด้านพัฒนาและเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์
เพื่อบริหารจัดการสภาวะแวดล้อมของประเทศไทยให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ และทุกมิติ	เน้นการยกระดับศักยภาพในหลากหลายมิติ ควบคู่กับการขยายโอกาสของประเทศไทยในเวทีโลก	คนไทยในอนาคต มีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ 3 และมีคุณธรรม
4. ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ กระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกระดับ	5. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม คำนึงถึงความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของประชาชนให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เกิดผลลัพธ์ต่อความยั่งยืน	6.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารภาครัฐ การปรับเปลี่ยนภาครัฐ ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

ที่มา: <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>, ๒๕๖๑: ๗

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณายุทธศาสตร์ชาติยุทธศาสตร์ที่ ๓ อย่างละเอียด โดยเฉพาะที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ หน้า ๙ และหน้า ๑๒ พบว่า

เป้าหมายของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่กองทัพเรือต้องนำสู่การปฏิบัติ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ ๓ ก็คือ

๑. เป็นคนดี คนเก่ง และมีคุณภาพพร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑
๒. สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต โดยตัวชี้วัดสำคัญมี ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่

๑. การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะและความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย
๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
๓. การพัฒนาสังคมและครอบครัวไทย

นอกจากนี้เมื่อพิจารณาในส่วนของ รายละเอียดของยุทธศาสตร์ที่ ๓ ที่มี ๖ รายละเอียดย่อย ในรายละเอียดย่อยเกี่ยวกับการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยที่มี “คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย” นั้น กองทัพเรือจักต้องบูรณาการเรื่อง “ความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม” สอดแทรกเข้าไปในกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่เอื้อให้เกิดจริยธรรม คุณธรรม จิตสาธารณะ การรักษาขนบธรรมเนียมและประเพณี อันดีงามร่วมด้วย ทั้งนี้อาจต้องพัฒนาทักษะดิจิทัล ทักษะการทรงความรู้ องค์กรความรู้ และการใช้เทคโนโลยีผสมผสานเพื่อให้เกิดการเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ผ่านสื่อสมัยใหม่ ขณะที่กองทัพเรือต้องพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ร่วมด้วย(<http://www.ratchakittha.soc.go.th>, ๒๕๖๑: ๔๒)

จริยธรรมเชิงวิชาชีพทหาร คุณธรรมทหาร และความมีวินัยของทหาร

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับบุคลากรในหน่วยงานมีน้อยมาก ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและเน้นระดับนักเรียน นิสิต นักศึกษา เป็นหลัก ส่วนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในทางอ้อมส่วนใหญ่เป็นวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ระดับปริญญาโท ซึ่งสรุปได้ดังนี้

การศึกษาเรื่อง พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร ของอรอุษา ตะเพียนทอง (๒๕๕๕) ที่มุ่งศึกษาพฤติกรรมจริยธรรมและเสนอแนวทางการส่งเสริมจริยธรรม โดยดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณกับข้าราชการกรมสรรพาวุธ ๓๕๐ นาย ผลการวิจัยพบว่า จริยธรรมที่ปรากฏเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ความรักเกียรติ ความรับผิดชอบ การดำรงตนอย่างเหมาะสม การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และการมีวินัย โดยแนวทาง

การส่งเสริมจริยธรรม ต้องอาศัย “โครงการ” ที่ปลูกฝังจิตสำนึก การอบรมความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัย การจัดนิทรรศการหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาจิตลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหารของพลทหารกองประจำการ มณฑลทหารบกที่ ๓๓ ของสันติสุข ศรีเมือง (๒๕๕๙) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพบริบทศึกษาจิตลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหารของพลทหารกองประจำการ มณฑลทหารบกที่ ๓๓ และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาจิตลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหาร ของพลทหารกองประจำการ มณฑลทหารบกที่ ๓๓ เก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เป็นหลัก ผลการวิจัยพบว่า ในห้วงที่พลทหารกองประจำการอยู่ในหน่วย ซึ่งขาดความเข้าใจในหน้าที่ของตนเอง ภายในกลุ่มพลทหารกองประจำการ มีการจัดระบบ รุ่นพี่ รุ่นน้อง ภายในกลุ่ม ขาดการแนะนำจาก ผู้บังคับบัญชาในสิ่งที่ถูกต้อง เหมาะสม ซึ่งเกิดความกดดัน สับสน และท้ายที่สุด ความเข้าใจในหน้าที่ความรับผิดชอบ ตลอดจน ความเป็นระเบียบวินัยลดลงตาม ส่งผลต่อประสิทธิภาพของภารกิจหรืองานที่ได้รับมอบหมาย อย่างไรก็ตาม พลทหารมีจิตลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหารเหมาะสมตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ดังนั้นแนวทางการพัฒนาจิตลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหาร ของพลทหารกองประจำการ มณฑลทหารบกที่ ๓๓ ประกอบด้วย ๑. ในห้วงการฝึกหลักสูตรทหารใหม่ มีความจำเป็นต้องให้พลทหารรับรู้ถึงบทบาทหน้าที่ของการเป็นพลทหารกองประจำการ และมีความรู้ในตำแหน่งหน้าที่ของตน ๒. การจัดกำลังพลที่มีความรู้ของหน่วย พบปะให้ความรู้ และปลูกฝังวินัยทางการทหารความเรียบร้อย และปลูกฝังจิตสำนึก สร้างแรงจูงใจให้แก่พลทหารกองประจำการ ให้เห็นคุณค่าของหน่วยองค์กร และสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ๓. การประพฤติปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดี ของกำลังพลทุกระดับ เพื่อยกระดับความคิดพฤติกรรมของกำลังพล

นอกจากนี้ ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับ จริยธรรมเชิงวิชาชีพทหาร (จริยธรรมเชิงวิชาชีพทหาร ซึ่งตามผลการศึกษาของ พลโทศานิต สร้างสมวงศ์ และคณะ และผลการวิจัยของ ศักดิ์ชาย มูลสาร ระบุว่า ข้าราชการทหารเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทหน้าที่ทั้งด้านความมั่นคงและการพัฒนาประเทศ ซึ่งไม่ใช่แค่ทำหน้าที่ปกป้องประเทศชาติในยามสงคราม ยังรวมถึงการดูแลและพัฒนาบ้านเมือง ช่วยเหลือประชาชนในภาวะเกิดภัยพิบัติ ทั้งนี้ยังมีค่านิยมหลักตามมาตรฐานทางจริยธรรมในระเบียบกระทรวงกลาโหมว่า ด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ.๒๕๕๑ ทั้งนี้จริยธรรมหลักในวิชาชีพทหาร ประกอบด้วย

ก) ด้านความซื่อตรง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส ไม่คดโกง ไม่ประพฤติทุจริตคอร์รัปชัน เคารพกติกา อยู่ในระเบียบแบบแผน ซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นต่ออุดมการณ์และคำปฏิญาณตน เป็นต้น

ข) ด้านความจงรักภักดีต่อสถาบัน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ไม่ลบหลู่ดูหมิ่น ร่วมมือในกิจกรรมในด้านความรักชาติ การทำนุบำรุงศาสนา และกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ เป็นต้น

ค) ด้านการปฏิบัติธรรม เช่น การมีเมตตากรุณา ไม่เบียดเบียนหรือลงโทษผู้อื่นด้วยอำนาจตนอย่างไรสำนึก ไม่ใช่อำนาจดขี่ อ่อนน้อม สุภาพ จิตใจอ่อนโยน ปฏิบัติหน้าที่ตนอย่างสมบูรณ์ ปฏิบัติตามหลักบุญกิริยาวัตถุ

ง) ด้านความเสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความจริงใจ สมชายชาติทหาร เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม เป็นต้น

จ) ด้านการปฏิบัติจิตภาวนา เพื่อฝึกฝนการพัฒนาจิตใจให้มีพลังสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้กับชีวิต เข้าร่วมโครงการพัฒนาจิตตามที่กองทัพกำหนด เป็นต้น

ฉ) ด้านความพอเพียง รู้จักหาทรัพย์ รู้จักใช้จ่ายทรัพย์ สร้างฐานะได้อย่างพอเพียง

ขณะที่ บทบาทกำลังพลทหารเรือ ยุค Thailand 4.0 (ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ประเทศไทย ๔.๐ กับกองทัพในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งพลตรี ฤทธิอินทรารุชผู้อำนวยการศูนย์ไซเบอร์กองทัพบกกล่าวไว้ว่า การกำหนดแผนพัฒนาเสริมสร้างกองทัพแบ่งออกเป็น ๔ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ระหว่างปี ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔, ระยะที่ ๒ ระหว่างปี ๒๕๖๕- ๒๕๖๙, ระยะที่ ๓ ระหว่างปี ๒๕๗๐ – ๒๕๗๔ และระยะที่ ๔ คือ ๒๕๗๕ – ๒๕๗๙ ที่ตามแผนยุทธศาสตร์ป้องกันประเทศของกระทรวงกลาโหมเล็งเห็นว่าภัยคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้าไม่ใช่ภัยคุกคามที่ต้องใช้กำลังขนาดใหญ่เข้าปราบปรามเหมือนเช่นในอดีตที่ผ่านมา จึงมีความจำเป็นต้องลดคน แต่ต้องคงกำลังกองทัพให้เหมาะสม ทัดเทียมกับประเทศในภูมิภาค เพื่อความสมดุลของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ การต่อรองผลประโยชน์ของชาติ โดยที่ไม่ต้องอาศัยพึ่งพาประเทศมหาอำนาจ สิ่งที่สำคัญที่มาเสริมขีดความสามารถของกองทัพ ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ คงหนีไม่พ้นการพัฒนาขีดความสามารถด้านการปฏิบัติการไซเบอร์(Cyber Operation) เพื่อรองรับกับภัยคุกคามไซเบอร์ในพื้นที่ปฏิบัติการทางทหารที่ ๕ (Cyber Domain) ตามแผนยุทธศาสตร์ไซเบอร์ของกระทรวงกลาโหม ที่กำหนดไว้รวม ๓ ด้าน คือ การป้องกัน, การป้องกันปรามและการผนึกกำลัง โดยแผนแม่บทไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔จะครอบคลุมแผนงานหลัก ๖ แผนงาน ได้แก่ แผนการจัดองค์กรด้านไซเบอร์, แผนการป้องกันระบบโครงสร้างพื้นฐาน, แผนการพัฒนาความพร้อมการปฏิบัติการไซเบอร์เชิงรุกและการปฏิบัติการสงครามไซเบอร์, แผนการดำรงและพัฒนาศักยภาพด้านไซเบอร์, แผนการสนับสนุนศักยภาพทางไซเบอร์ระดับชาติ และแผนงานความร่วมมือและผนึกกำลังด้านไซเบอร์ ดังนั้น กองทัพเรืออาจต้องมีทั้งกองทัพเรือไซเบอร์และกองทัพเรือศตวรรษที่ ๒๑ ” (Force 21) แทนเพราะหน่วยงานกองทัพมุ่งพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถทางการทหารขององค์กรด้านการรักษาความมั่นคงของชาติเป็นหลักมากกว่าการมุ่งเน้นการแข่งขันเชิงธุรกิจ

ผู้วิจัย ได้ทำการสรุปผลการวิเคราะห์คุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลทหารเรือ โดยใน ส่วนนี้ วิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลจากการที่กองทัพเรือเข้าร่วมประชุม ADMM Plus หรือ เวทีการประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน” หรือ ADMM (ASEAN Defense Ministers Meeting) ที่สรุปได้ว่า จากวิสัยทัศน์กองทัพเรือในการเป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทในภูมิภาคและเป็นเลิศในการบริหารจัดการจึงตอบได้ว่าก้าวต่อไปของกองทัพเรือในประชาคมอาเซียนคือ “การก้าวด้วยการเป็นกองทัพเรือชั้นนำที่มีบทบาทในภูมิภาคอาเซียน” Road Map ที่จะนำกองทัพเรือไปสู่จุดหมายนั้น คือ การมีบทบาทนำทั้งระดับนโยบายและระดับการปฏิบัติการทางเรือเพื่อให้เป็นที่เชื่อมั่นแก่ประชาชน

และกองทัพในประชาคมอาเซียน โดยบทบาทนำด้านนโยบาย ได้แก่ การริเริ่มเสนอมาตรการในการแก้ปัญหาสำคัญของประชาคมอาเซียนในการพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ทางทะเลร่วมกันของทุกชาติ ผ่านการประชุม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอาเซียน และการประชุมผู้บัญชาการกองทัพเรืออาเซียน เป็นนโยบายลงสู่การประชุมระดับเสนาธิการ ได้แก่ การประชุม Navy to Navy Talks จนเป็นแผนประจำปีกองทัพเรือประชาคมอาเซียน (ASEAN Navy Year Plans) ที่ชัดเจนทั้งเรื่องแผนการฝึกร่วมและผสม การเยือนของผู้บังคับบัญชาและการเยี่ยมเมืองท่าของหมู่เรือ การแลกเปลี่ยน การศึกษา ความร่วมมือด้านการข่าวทางทะเลการพัฒนาบรรณสารการปฏิบัติงานร่วมกันของกองทัพเรืออาเซียนหรือ SOP และที่สำคัญคือแผนงานการปฏิบัติการทางเรือร่วมกันในลักษณะกองทัพเรืออาเซียน สำหรับบทบาทนำในระดับการปฏิบัติการทางเรือ กล่าวคือ กองทัพเรือมีความพร้อมและขีดความสามารถของกำลังพลและยุทโธปกรณ์ในการปฏิบัติการทางเรือร่วมกับกองทัพในชาติอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือความเป็นมืออาชีพ โดยหน่วยเตรียมกำลังรบ ไม่ว่าจะเป็นเรือยุทธการ นาวิกโยธิน หน่วยต่อสู้อากาศยานและรักษาฝั่ง ต้องสร้าง “นักรบทางเรือ” ให้มีความเชี่ยวชาญทั้งการวางแผนยุทธการไปถึงการปฏิบัติงานจริงในระดับยุทธวิธีร่วมกับชาติในอาเซียนและพันธมิตร

ดังนั้นการพัฒนาองค์ความรู้และการจัดหายุทโธปกรณ์จึงต้องทำควบคู่ไปกับ “การฝึกอย่างไร รบอย่างนั้น” จึงจะได้ความชำนาญและความเป็นทหารมืออาชีพ ที่พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของการเป็นทหารเรือ รวมทั้งการปลูกฝังค่านิยมกองทัพเรือ (SAIL) เพื่อสร้างความภูมิใจในอาชีพในการเป็นทหารเรือไทย ซึ่งจะทำให้เกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานจริงกับชาติในอาเซียนซึ่งจะนำไปสู่ความเป็นผู้นำทางทหารและสร้างให้กองทัพเรือมีบทบาทนำในกองทัพเรือชาติอาเซียนซึ่งถือว่าเป็นมาตรการป้องปรามประเทศที่อาจจะเป็นภัยต่อประเทศตามแผนป้องกันประเทศได้อีกด้วย ทั้งนี้ประเด็นสำคัญคือการแปลงนโยบายไปสู่ระดับผู้ปฏิบัติต้องชัดเจนในการทำแผนประจำปีของกองทัพเรือในอาเซียน ความร่วมมือจึงจะเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพในการรักษาผลประโยชน์ทางทะเลของอาเซียนร่วมกัน ซึ่งจะทำให้ประชาชนในอาเซียนเกิดความมั่นใจในคุณค่าของกองทัพเรืออาเซียน คือ “กองทัพเรืออาเซียนที่ประชาคมอาเซียนเชื่อมั่นและภาคภูมิใจ”

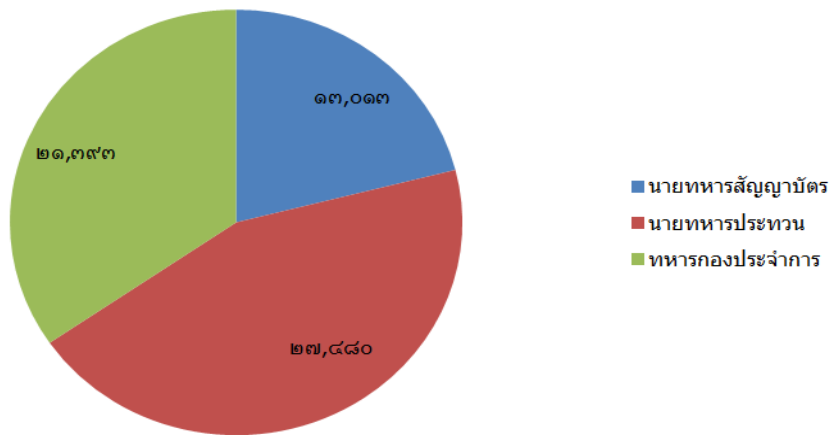
อย่างไรก็ตามจากปรากฏการณ์จริงของการกระทำผิดวินัยของกำลังพลกองทัพเรือ จากสถิติสรุปได้ว่า ในช่วงเวลาตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๖๐ ถึง ตุลาคม ๒๕๖๑ มีกำลังพลที่เป็นสัญญาบัตร จำนวน ๑๓,๐๑๓ นาย เป็นนายทหารประทวน ๒๗,๔๘๐ นาย และเป็นทหารกองประจำการ ๒๑,๓๙๓ นาย รวมกำลังพลทั้งสิ้น ๖๒,๐๑๒ นาย กระทำความผิดวินัยรวม ๑๒๖ นาย คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของกำลังพลทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการกระทำผิดวินัยเบื้องต้น เช่น การไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา เหนือตน การหนีราชการในเวลาปกติ (การกลับเอง) ผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลทางสถิตินี้ตั้งคำถามวิเคราะห์ร่วมกับแนวคิดต่างๆ ข้างต้นและผลการศึกษานักวิชาการต่างๆ สรุปเป็นแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือได้ ดังรายละเอียดของบทถัดไป

สรุปแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ

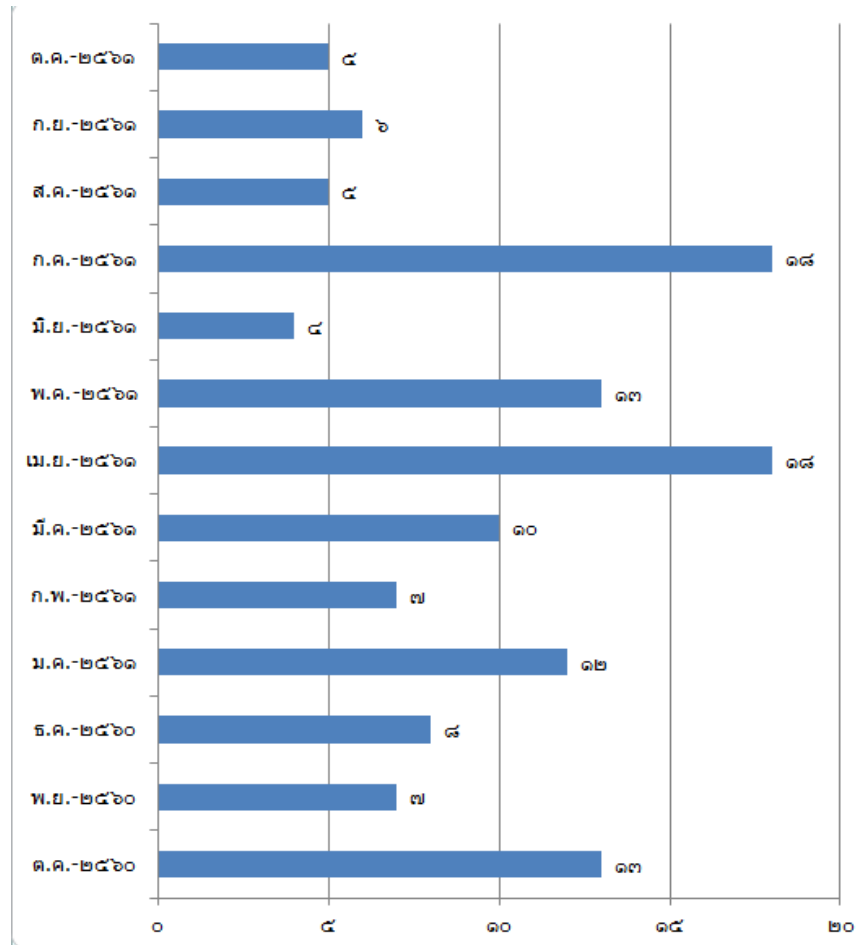
แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลทหารเรือ ที่มาจากสถิติการกระทำผิดวินัยรวม ๑๒๖ นายคิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของกำลังพลทั้งหมด (รวมกำลังพลทั้งสิ้น ๖๒,๐๑๒ นาย) ดังรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

แผนภาพที่ ๒-๔ กราฟสถานภาพกำลังพลกองทัพเรือ ปัจจุบัน (ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๑)

สถานภาพกำลังพลปัจจุบัน

แผนภาพที่ ๒-๕ กราฟจำนวนของนายทหารผู้กระทำผิดวินัยทหาร ตั้งแต่ ต.ค.๒๕๖๐- ต.ค.๒๕๖๑

หากพิจารณาจำนวนนายทหารที่กระทำผิดวินัยตลอด ๑ ปีงบประมาณที่ผ่านมา ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน สรุปได้ดังนี้

กำลังพลที่เป็นสัญญาบัตร จำนวน ๑๓,๐๑๓ นาย เป็นนายทหารประทวน ๒๗,๔๘๐ นาย และเป็นทหารกองประจำการ ๒๑,๓๙๓ นาย รวมกำลังพลทั้งสิ้น ๖๒,๐๑๒ นาย กระทำความผิดวินัย รวม ๑๒๖ นาย คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ของกำลังพลทั้งหมด โดยส่วนใหญ่เป็นทหารกองประจำการ จำแนกเป็นเดือนดังนี้ เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๑๓ นาย เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๐ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๗ นาย เดือนธันวาคม ๒๕๖๐ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๑๕ นาย เดือนมกราคม ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๑๒ นาย เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๗ นาย เดือนมีนาคม ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๙ นาย และนายทหารสัญญาบัตรกระทำผิดวินัย จำนวน ๑ นาย เดือนเมษายน ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๑๓ นาย เดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๒ นาย และนายทหารประทวนกระทำผิดวินัย ๒ นาย เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๑๗ นาย และนายทหารสัญญาบัตรกระทำผิดวินัย จำนวน ๑ นาย เดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๕ นาย

เดือนกันยายน ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๖ นาย และเดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ทหารกองประจำการกระทำผิดวินัย ๒ นาย และนายทหารประทวนกระทำผิดวินัย ๓ นาย (โดยทั้ง ๑๒๖ นายที่กระทำผิดวินัย ส่วนใหญ่ สังเกต กร. นย. ขส.ทร.)

เมื่อพิจารณาการจัดการการกระทำผิดวินัยของกำลังพล สรุปได้ดังตารางที่ ๒ - ๑ ทั้งนี้การนำเสนอจะไม่มีการเสนอชื่อ-ชื่อสกุลผู้กระทำผิดวินัยทหาร เนื่องจากเพื่อป้องกันการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล

ตารางที่ ๒-๑ เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์

ตุลาคม ๒๕๖๐ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณาลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๕ ต.ค.๖๐	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑ ต.ค.๖๐	ขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๖ ต.ค.๖๐	ขัง ๕ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๒ ก.พ.๖๐ - ๒ ต.ค.๖๐	จำขัง ๖๐ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๖ ก.ย.๖๐ - ๙ ต.ค.๖๐	จำขัง ๖ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๒ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๒๖ พ.ค.๖๐ - ๘ ต.ค.๖๐	จำขัง ๖๘ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๐ ก.ย.๖๐ - ๙ ต.ค.๖๐	จำขัง ๗ วัน
พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณาลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๑ พ.ย.๖๐	ขัง ๑๐ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๗ พ.ย.๖๐	จำขัง ๑๐ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๒ พ.ย.๖๐	จำขัง ๗ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๒๔ ต.ค.๖๐ - ๑ พ.ย.๖๐	จำขัง ๔ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๖ ต.ค.๖๐ - ๑ พ.ย.๖๐	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน

หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๒๐ ต.ค.๖๐ - ๑ พ.ย.๖๐	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๔ ต.ค.๖๐ - ๖ พ.ย.๖๐	จำขัง ๘ วัน

ตารางที่ ๒-๑ เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์ (ต่อ)

ธันวาคม ๒๕๖๐ ความผิดฐานประพฤติน่าสมควรถือ	วันทำผิด	ผลการพิจารณาลงทัณฑ์
ฐานประพฤติน่าสมควรถือเกี่ยวกับยาเสพติด	๘ ธ.ค.๖๐	ขัง ๔ วัน
ฐานประพฤติน่าสมควรถือเกี่ยวกับยาเสพติด	๘ ธ.ค.๖๐	ขัง ๔ วัน
ฐานประพฤติน่าสมควรถือเกี่ยวกับยาเสพติด	๘ ธ.ค.๖๐	ขัง ๔ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๓ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๓ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๓ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
ฐานประพฤติน่าสมควรถืออยู่ในระเบียบวินัย	๑๖-๒๕ ธ.ค.๖๐	ขัง ๑๐ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๒๔ ธ.ค.๖๐	ขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๗ ธ.ค.๖๐	จำขัง ๓ วัน
มกราคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤติน่าสมควรถือ	วันทำผิด	ผลการพิจารณาลงทัณฑ์
- ดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๑ ม.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๓ ม.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๔ ม.ค.๖๑	ขัง ๓ วัน
- กล่าวคำเท็จต่อผู้บังคับบัญชา	๘ ม.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน

- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๙ ม.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ผักไผ่และเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๑๑ ม.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๒ ม.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๕ ม.ค.๖๑	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๕ ม.ค.๖๑	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๕ ม.ค.๖๑	จำขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๕ ม.ค.๖๑	จำขัง ๓ วัน
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๒๕ ธ.ค.๖๐-๓ ม.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- ผักไผ่และเกี่ยวข้องกับยาเสพติด	๑๑ ม.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน

ตารางที่ ๒-๑ เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์ (ต่อ)

กฎหมาย ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินอสมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑ ก.พ.๖๑	ขัง ๕ วัน
- ดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๖ ก.พ.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- ดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๖ ก.พ.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- ดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๖ ก.พ.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
ฐานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑๑ ก.พ.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ทะเลาะวิวาท	๑๖ ก.พ.๖๑	ขัง ๓๐ วัน
- ทะเลาะวิวาท	๑๖ ก.พ.๖๑	ขัง ๓๐ วัน
มีนาคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินอสมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ มี.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ มี.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
- หนีราชการ ครั้งที่ ๓ ในเวลาปกติกลับเอง	๕ มี.ค.๖๑	จำขัง ๑๗๘ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๕ มี.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๕ มี.ค.๖๑	ขัง ๖๐ วัน
- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๑๖ มี.ค.๖๑	จำขัง ๔ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๐ มี.ค.๖๑	ขัง ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๐ มี.ค.๖๑	ขัง ๓ วัน

- ขาดราชการ ครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติกลับเอง	๒๖ มี.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- ไม่กำกับดูแลให้ จนท.ไปตรวจเรือประมงในความรับผิดชอบของศูนย์ควบคุมการแจ้งเข้า - ออก เรือประมง ตามวันและเวลาที่กำหนด	๒๖ มี.ค.๖๑	กัก ๓ วัน
เมษายน ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	จำขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	จำขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	จำขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	จำขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	จำขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๑ เม.ย.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ขาดราชการ ครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติกลับเอง	๒ - ๗ เม.ย.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๔ เม.ย.๖๑	ขัง ๗ วัน

ตารางที่ ๒-๑ เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์ (ต่อ)

- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต		
- ขาดราชการ ครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติกลับเอง	๑๐ เม.ย.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๔ เม.ย.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๑๙ เม.ย.๖๑	ขัง ๓วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๑๙ เม.ย.๖๑	ขัง ๓วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๑๙ เม.ย.๖๑	ขัง ๓วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๑๙ เม.ย.๖๑	ขัง ๓วัน
- ออกนอกกรมกองโดยไม่ได้รับอนุญาต	๑๙ เม.ย.๖๑	ขัง ๓วัน
- ขาดราชการโดยไม่ได้รับอนุญาต	๒๓ มี.ค.๖๐-๒๑ เม.ย.๖๑	กัก ๓๐ วัน
- เสพเครื่องดองของเมา	๒๕ เม.ย.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๒๕ เม.ย.๖๑	ขัง ๓ วัน
พฤษภาคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑ พ.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน

- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๘ ต.ค.๖๐-๑ พ.ค.๖๑	จำขัง ๔๕ วัน
- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๑๖ ม.ค.๖๑ -๙ พ.ค.๖๑	จำขัง ๑๐ วัน
- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๑ เม.ย.๖๑ - ๑๑ พ.ค.๖๑	จำขัง ๑๐ วัน
- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๑ - ๑๔ พ.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
- หนีราชการครั้งที่ ๒ ในเวลาปกติ กลับเอง	๒ - ๑๗ พ.ค.๖๑	จำขัง ๗ วัน
- ดื้อ ขัดขืน หลีกเลียง หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตน	๘ พ.ค.๖๑	ขัง ๑๐ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๙ พ.ค.๖๑	ขัง ๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๙ พ.ค.๖๑	ขัง ๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๙ พ.ค.๖๑	ขัง ๓ วัน
- ดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๑๐ พ.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๘ พ.ค.๖๑	ขัง ๑๑ วัน
- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๑๘ เม.ย.๖๐ - ๒๒ พ.ค.๖๑	จำขัง ๙๘ วัน
มิถุนายน ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณาลงทัณฑ์
- หนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๒ เม.ย.๖๑ - ๑ มิ.ย.๖๑	จำขัง ๑๔ วัน
- บกพร่องต่อหน้าที่พลขับรถ	๒ มิ.ย.๖๑	กัก ๓ วัน
- ไม่มาปฏิบัติราชการตามเวลา	๗ มิ.ย.๖๑	กัก ๗ วัน
- ขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ กลับเอง	๑๐ มิ.ย.๖๑ - ๒๔ มิ.ย.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๒ วัน

ตารางที่ ๒-๑ เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์ (ต่อ)

กรกฎาคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ลงทัณฑ์
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ - ๑๔ ก.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๒ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๓ ก.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๓ ก.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๔ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๔ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๕ วัน

- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๔ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๔ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๔ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาเหนือตนและดื่มสุราโดยไม่มีสิทธิ์	๔ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๕ วัน
- ตรวจพบสารเสพติดประเภท กัญชา	๖ ก.ค.๖๑	จำขัง ๕ วัน
- ประพฤติตนฝ่าฝืนข้อบังคับ กท.ว่าด้วยการลา	๖ ก.ค.๖๑	ภาคทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๐ ก.ค.๖๑	ขัง ๗ วัน
เมษายน- กรกฎาคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤติตนไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ เม.ย. - ๑ ก.ค.๖๑	จำขัง ๒๒ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ พ.ค. - ๕ ก.ค.๖๑	จำขัง ๓๒ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ พ.ค. - ๘ ก.ค.๖๑	จำขัง ๑๖ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ มิ.ย. - ๑๐ ก.ค.๖๑	จำขัง ๙ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ เม.ย. - ๑๐ ก.ค.๖๑	จำขัง ๒๕ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๒ ในเวลาปกติ (กลับเอง และตรวจพบสารเสพติดประเภท ยาบ้า)	๑๔ มิ.ย.๖๑ - ๑๐ ก.ค.๖๑	จำขัง ๒๑ วัน
สิงหาคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤติตนไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ ส.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ มิ.ย. - ๖ ส.ค.๖๑	จำขัง ๙ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๙ ก.ค.๖๑ - ๘ ส.ค.๖๑	จำขัง ๕ วัน
ตารางที่ ๒ - ๑ เดือนที่กระทำความผิด ฐานความผิด วันทำผิด และผลการพิจารณาลงทัณฑ์ (ต่อ)		
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑ - ๑๑ ส.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๒ วัน
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๗ - ๑๖ ส.ค.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
กันยายน ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤติตนไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๓ ก.ย.๖๑	ขัง ๔๕ วัน

- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๓ ก.ย.๖๑	ขัง ๔๕ วัน
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๒ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๙ ส.ค.๖๑ ถึง ๗ ก.ย.๖๑	จำขัง ๑๐ วัน
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๖ ก.ย.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๓ วัน
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๕ - ๑๗ ก.ย.๖๑	ทัณฑ์กรรม ๒ วัน
ฐานขาดราชการครั้งที่ ๒ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๖ - ๒๒ ก.ย.๖๑	ขัง ๓ วัน
ตุลาคม ๒๕๖๑ ความผิดฐานประพฤตินไม่สมควร	วันทำผิด	ผลการพิจารณา ลงทัณฑ์
ฐานประพฤตินไม่เหมาะสมแก้หน้าที่	๓ ต.ค.๖๑	ขัง ๓ วัน
ฐานประพฤตินไม่เหมาะสมแก้หน้าที่	๓ ต.ค.๖๑	ขัง ๓ วัน
ฐานหนีราชการครั้งที่ ๑ ในเวลาปกติ (กลับเอง)	๑๘ ก.ย.๖๑ ถึง ๑๐ ต.ค.๖๑	จำขัง ๕ วัน
- ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา	๑๓ ต.ค.๖๑	ขัง ๑๕ วัน
- มีสารเมทแอมเฟตามีนในร่างกาย	๑๕ ต.ค.๖๑	ขัง ๑๔ วัน

จากข้อมูลเชิงสถิติ (กรณีตัวอย่าง) ในตารางที่ ๒.๑ สะท้อนว่า การกระทำผิดวินัยของกำลังพลกองทัพเรือ มีผลการพิจารณาลงทัณฑ์ตั้งแต่ ภาคทัณฑ์ กัก ขัง จำขัง ทัณฑ์กรรม โดยระยะเวลา (วัน) ขึ้นอยู่กับระดับและจำนวนครั้งหรือความถี่ของการกระทำซ้ำในความผิดวินัยเดิม ซึ่งเมื่อผู้วิจัยนำมาพิจารณาพร้อมกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ที่ถูกเก็บข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ไว้ของสื่อสำนักพิมพ์ และกองทัพเรือรวมทั้งข้อมูลจากผู้วิจัยการเก็บข้อมูลจากเอกสาร และวิสัยทัศน์กองทัพเรือ ที่ผู้บัญชาการกองทัพเรือได้มอบนโยบายไว้ว่า ให้อยู่บนพื้นฐานของการดำรงจุดมุ่งหมายในการบรรลุเป้าหมาย และวิสัยทัศน์กองทัพเรือ พ.ศ.๒๕๗๙ที่ว่า “เป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทในภูมิภาค และเป็นเลิศในการบริหารจัดการ” โดยการนำยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ ๑๐ปี ที่มีจุดมุ่งในการกำหนดบทบาทหลักของกองทัพเรือ ใน ๑๐ปีข้างหน้า ได้แก่ บทบาทในการปฏิบัติทางการทหาร (Military Role) บทบาทในการรักษากฎหมายและการช่วยเหลือ และ บทบาทในกิจการระหว่างประเทศ (Diplomatic Role) และยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ ๒๐ปี ซึ่งให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างขีดความสามารถเพื่อให้อำนาจกองทัพเรือมีกำลังรบที่เหมาะสม และพร้อมปฏิบัติการทั้งสองฝั่งทะเลและสามพื้นที่ปฏิบัติการทัพเรือภาคอย่างสมดุล ตามแนวคิดระดับยุทธศาสตร์ว่า “สองฝั่งมหาสมุทรและสามพื้นที่ปฏิบัติการ” หรือ Two Oceans and Three Areas, (OOAAA/Double O Triple A)” ถ้ายทอดไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการ เพื่อตอบสนองแนวความคิดทางยุทธศาสตร์และบทบาทกองทัพเรือไว้ ๕ ประการ ได้แก่

๑.ปกป้องสถาบัน

๒. ป้องกันประเทศทางทะเล

๓. สนับสนุนการรบทางบก

๔. การรักษาผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงทางทะเล

๕. การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน

ในภาพรวมนโยบายผู้บัญชาการทหารเรือ ยังดำรงการปฏิบัติในการพิทักษ์รักษาและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ อย่างเต็มกำลังความสามารถ รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายสำคัญของรัฐบาล คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) การดำเนินการตามกรอบงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) โดยมีกรอบทิศทางและแนวทางการปฏิบัติสำหรับขึ้นตรงกองทัพเรือที่มุ่งพัฒนา ด้านองค์บุคคล “จิตใจที่เข้มแข็งและดีงาม ล้ำอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์” ด้านองค์วัตถุ “กำลังรบต้องมีขีดความสามารถสมบูรณ์ในตัวเอง Expeditionary Force” ด้านองค์ยุทธวิธี “สปิริตนักรบชาวเรือ” และ ด้านการบริหารจัดการ “มีโครงสร้างกำลังรบที่เหมาะสม ยกระดับการบริหารจัดการที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีคุณธรรมจริยธรรม” อันเป็นการปฏิบัติที่สืบสานปณิธานของบรรพบุรุษทหารเรือไปสู่การบรรลุภารกิจ และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับภาพ “รับไม้ (ผลัด) ไร่การสะดุด” รวมทั้งสะท้อนค่านิยมของกองทัพเรือ “SAIL” ให้ปรากฏสู่สายตาประชาชน ภูมิภาค และประชาคมโลก เพื่อส่งมอบคุณค่าให้แก่ประชาชนและสังคม เป็น “กองทัพเรือที่ประชาชนเชื่อมั่นและภูมิใจ” การขับเคลื่อนนโยบายผู้บัญชาการทหารเรือ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายนั้น มีกลไกที่สำคัญ ได้แก่ กรมฝ่ายอำนวยการและหน่วยที่เกี่ยวข้อง จะต้องทำหน้าที่ในการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติที่มีความเป็นรูปธรรม มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับ ตลอดจนกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากหน่วยงานต่าง ๆ และกำลังพลของกองทัพเรือทุกนายปฏิบัติตามที่สมเด็จพระสังฆราชทรงย้ำให้ประชาชนคนไทยรู้จักสามัคคี โดยฝากภาชิตธรรม “สัพเพสังสังฆมุตานังสามัคคี วุชฌิมสาธิกา” ซึ่งแปลความว่า “ความพร้อมเพรียงแห่งชน ผู้อยู่ร่วมกันเป็นหมู่ ยิ่งความเจริญวัฒนาถาวรให้สำเร็จ” เพื่อร่วมสร้างพลัง อันเป็นกุญแจสำคัญสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อไป Stop the Past, Start the New. “หยุดสิ่งร้ายในอดีต เริ่มสิ่งที่ดีงามเพื่อความวัฒนาถาวร” นับตั้งกล่าวนี้อันก็รวมคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ใน Expeditionary Force นั่นเอง

ดังนั้นแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือจึงสรุปได้ว่า มีแนวทางเบื้องต้น ๒ แนวทาง ได้แก่

แนวทางที่ ๑ การเสริมสร้างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน โดยอาศัย “กิจกรรม” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ขยายความได้ดังนี้คือ จากข้อมูลไม่ว่าจะเป็นสถิติที่เก็บรวบรวมไว้ การให้

ข้อมูลของบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารจัดการ และบันทึกที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการกระทำผิดวินัยของกำลังพลผู้กระทำผิดมาจากทหารกองประจำการเป็นส่วนใหญ่ ส่วนข้อกล่าวหาหรือลักษณะการกระทำผิด ทุกการกระทำเป็นเรื่องวินัยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น การประพฤติดุร้ายแบบธรรมเนียมทหาร โดยใช้เสื้อกันหนาวที่มีสีผิดจากที่ ทร.กำหนด หรือ ไว้หนวดโดยไม่มีสิทธิ์ หรือใช้รองเท้าผิดแบบที่กำหนด หรือไม่มีบัตรประจำตัว ขรก.กลาโหม หรือฝ่าฝืนการห้ามจอดในอาคารจอดรถของหอประชุม กองทัพเรือที่มีป้ายห้ามจอด เนื่องจากหอประชุมต้องส่งมอบพื้นที่ให้กับบริษัทที่มารับเหมาก่อสร้าง หรือ แต่งกายไม่เรียบร้อย โดยใช้หมวกกันน็อกผิดแบบ (สี) ตามที่ทร.กำหนด ซึ่งเป็นวินัยที่ไม่ร้ายแรง แต่หากมีตัวแบบนำทางอาจมีประมาณมากหรือสูงขึ้นได้ ดังนั้นกิจกรรมที่ดำเนินการจึงเป็นกิจกรรมที่แฝงในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมการพูดคุย ตักเตือนว่ากล่าว กิจกรรมการออกจดหมายเวียน เพื่อสร้างความเข้าใจในวินัยต่างๆ ที่ต้องการเสริมสร้าง/ สร้างเสริม ประกอบรวมกับการลงโทษในระดับต่างๆ เช่น การว่ากล่าว การตักเตือน การภาคทัณฑ์ เป็นต้น

แนวทางที่ ๒ แนวทางการเสริมสร้างจากภายในของกำลังพลสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ต้องอาศัย กลไกสำคัญ ๓ กลไก ได้แก่ ตัวกำลังพล ผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้าง ขยายความได้ว่า เพื่อให้การเสริมสร้างนั้นได้กลายเป็นวินัยในตนที่คงทน ดังนั้น 3 กลไกดังกล่าวจะต้องเอื้ออำนวยแก่กันและกัน โดย ตัวกำลังพลจะถูกผู้เสริมสร้าง เสริมสร้างวินัยหรือรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้างตามกาล-เทศะอย่างสอดคล้องกับระเบียบ วินัย หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเรือ ซึ่งการเสริมสร้างเป็นได้ตั้งแต่การปฐมนิเทศ การอบรม การสร้างการเรียนรู้ การบังคับด้วยกฎ ระเบียบ หรือวินัยที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งถึงการสร้างการรับรู้ร่วมกันภายใต้ ны้แห่งกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง แนวทางที่ ๒ จึงมีลักษณะคล้ายการกำกับด้วยโครงสร้าง ระเบียบ กฎเกณฑ์ เพื่อให้กำลังพลที่เข้าสู่โครงสร้างดังกล่าวนี้รับรู้ เรียนรู้ ปฏิบัติหรือประพฤติตามที่กำหนดของโครงสร้าง

บทที่ ๓

องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือ

จากผลการวิเคราะห์ขั้นต้นตามนัยเชิงทฤษฎีของผู้วิจัย (จากบทที่ ๒) พบว่า แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือ สรุปได้ว่า มีแนวทางเบื้องต้น ๒ แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ ๑ การเสริมสร้างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน โดยอาศัย “กิจกรรม” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน แนวทางที่ ๒ แนวทางการเสริมสร้างจากภายในของกำลังพลสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ต้องอาศัย กลไกสำคัญ ๓ กลไก ได้แก่ ตัวกำลังพล ผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้างอย่างไรก็ตามเมื่อนำมาพิจารณาภายใต้แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพและการศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ อันจะนำมาสู่การวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ ตลอดจนข้อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อตอบสนองกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ผลการทบทวนแนวคิด วรรณกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลมีผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

เมื่อกล่าวถึง ความดีงาม มักจะเกี่ยวข้องกับคุณธรรม และจริยธรรม รวมถึงวินัย แต่หลายครั้งที่บุคคลมักสับสนกับคำเหล่านี้ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตามนัยความหมายของนักวิชาการ เช่น ประวีณ ญ นคร กรรมการ ก.พ. และอดีตเลขาธิการ ก.พ. ทำให้เข้าใจความหมายของคำว่า คุณธรรม จริยธรรม ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยประวีณ ญ นคร ได้กล่าวไว้ในการบรรยายเรื่อง ปรัชญา และแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม เมื่อ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ผู้วิจัยสรุปความได้ว่า คุณธรรม (Virtue) กับ จริยธรรม (Merit) ทั้ง ๒ คำ หมายถึง ความดีงามเหมือนกัน แต่เป็นความดีงามที่แตกต่างกัน โดย คุณธรรม เป็นความดีงามทางจิตภาพ เป็นคุณลักษณะที่อยู่ภายในตัวคน คือความดีงามในจิตใจ ซึ่งทำให้เคยชินจนประพฤติดี เช่น ความซื่อสัตย์สุจริตทำให้คนไม่ทุจริต ส่วนจริยธรรมเป็นความดีงามทางกายภาพ ในคุณลักษณะที่ปรากฏภายนอก เช่น มีความรู้ดี มีความสามารถดี มีทักษะดี

มีคุณลักษณะอื่นที่เหมาะสมหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ คุณธรรมเป็นความดีงาม
อยู่ในตัวบุคคลซึ่งมองไม่เห็น แต่จริยธรรมจะปรากฏภายนอกตัวบุคคล สังเกตได้จากพฤติกรรม

ดังนั้นคุณธรรมที่มีสถานะเชิงนามธรรม กับจริยธรรมที่สะท้อนผ่านพฤติกรรม และวินัยที่สะท้อนผ่านพฤติกรรมได้นั้น เพื่อสามารถจำแนกองค์ประกอบของ คุณธรรม จริยธรรมและวินัยได้ ผู้วิจัยจึงทำการสรุปนัยเชิงหลักการพื้นฐานไว้ สรุปได้ดังนี้

คุณธรรมหรือความดีงามที่อยู่ภายใน แต่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการเสริมสร้าง ความดีงามที่สามารถแสดงออกทางพฤติกรรมหรือจริยธรรม รวมถึงวินัย ได้นั้น ทำให้นักวิชาการหลายท่านใช้คำว่า คุณธรรมจริยธรรมไปพร้อมกัน การมุ่งเป้าพิจารณาจึงอยู่ที่คำที่สามารถวัดในเชิงพฤติกรรมได้นั้นคือ “จริยธรรม” นั่นเอง ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า จริยธรรม สามารถแบ่งออกได้เป็น๒ชนิด ได้แก่ จริยธรรมส่วนบุคคล หรือการกระทำที่บุคคลตัดสินใจทำเป็นส่วนตนเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง และผู้อื่น ได้แก่ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยัน อดทน เป็นต้น และจริยธรรมสังคมซึ่งเป็นการกระทำที่ส่งผลดีต่อสังคมโดยรวม เช่น ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความเสียสละ เป็นต้น นอกจากนี้หากจริยธรรมมีความเกี่ยวข้องกับศาสนา จริยธรรมดังกล่าวสามารถพัฒนาสู่ “บรรทัดฐานของสังคม” ได้ หรือหากเป็น บรรทัดฐานแห่งการประพฤติ ก็อาจถูกเรียกว่า “ศีลธรรม” แต่หากอยู่ในความเป็นวิชาชีพ อาจถูกเรียกว่า “จรรยาบรรณวิชาชีพ” เป็นต้น

ดังนั้น “มาตรฐานทางจริยธรรม” โดยเฉพาะอย่างยิ่งของข้าราชการ จึงปรากฏในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๙ ซึ่งบัญญัติให้มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการเป็นไปตามประมวลจริยธรรม โดยคำว่า “มาตรฐาน” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า “สิ่งที่ถือเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนด” ดังนั้น “มาตรฐานทางจริยธรรม” ก็คือ “สิ่งที่ถือเอาเป็นหลักสำหรับเทียบกำหนดทางจริยธรรม” ที่ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Ethical Standard” ส่วน “ประมวลจริยธรรม” มีในรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๗๙ ที่บัญญัติให้มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการเป็นไปตามประมวลจริยธรรม คำว่า “ประมวล” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า “รวบรวม” ดังนั้น “ประมวลจริยธรรม” ก็คือ “ข้อกำหนดทางจริยธรรมที่รวบรวมขึ้นไว้” ตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Code of Ethics”

การกำหนดเป็น “รูปธรรม” เพื่อใช้ในแต่ละกลุ่มคนจะมีการกำหนดเป็น “มาตรฐานทางจริยธรรม” โดยกำหนดเป็นข้อปฏิบัติ (Do) หรือ ข้อห้าม (Don't) ไว้ มีประกาศิตบังคับ (Commandment) และมาตรการบังคับ (Sanction) แตกต่างกันตามจุดมุ่งหมาย (Objectives) เรียกชื่อต่าง ๆ กัน เช่น “มารยาท” (Manner) ใช้ในสังคมทั่วไป มีจุดมุ่งหมายเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีประกาศิตบังคับ ในระดับ “ควร” มีมาตรการบังคับทางสังคม (Social Sanction) เช่น เป็นที่รังเกียจหรือไม่เป็นที่ยอมรับนับถือ “จรรยาวิชาชีพ” (Professional Ethics) ใช้ในวงการผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ เช่น แพทย์ วิศวกรสถาปนิก มีจุดมุ่งหมายเพื่อประสิทธิผลในการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ และเพื่อธำรงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้ประกอบวิชาชีพนั้น ซึ่งมีมโนธรรม คือ จิตสำนึก (Conscience) กำกับอยู่ด้วย มีประกาศิตบังคับในระดับ “พึง” มีมาตรการบังคับในทางการประกอบวิชาชีพ (Professional

Sanction) เป็นมาตรการแก้ไข (Correction) เช่นว่ากล่าวตักเตือน หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนา หรือนำไปประกอบการพิจารณาในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ หรือการเลื่อนเงินเดือน เป็นต้น สำหรับข้าราชการพลเรือน พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ ให้ถือว่า การรับราชการเป็นการประกอบวิชาชีพ อย่างหนึ่ง ซึ่งบัญญัติให้ข้าราชการรักษาราชการข้าราชการ ตามที่ส่วนราชการเจ้าสังกัดกำหนดและให้ผู้บังคับบัญชากำกับควบคุมและดำเนินการแก้ไขพฤติกรรมตามควรแก่กรณี ดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๗๙ ว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการ ให้ผู้บังคับบัญชานำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนา “วินัย” (Discipline) ใช้ในวงการผู้ทำงานต่าง ๆ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประสิทธิภาพในการทำงานนั้นๆ มีประกาศิตบังคับในระดับ “ต้อง” มีมาตรการบังคับทางวินัย(Disciplinary sanction) ซึ่งเป็นมาตรการลงโทษ (Punishment) การรับราชการเป็นการทำงานอย่างหนึ่ง จึงต้องมีข้อกำหนดทางวินัยให้ข้าราชการยึดถือปฏิบัติในการทำงาน

ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ซึ่งสำหรับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยเน้นทฤษฎีของ Bandura (๑๙๘๖) ซึ่งเริ่มจากทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) และเปลี่ยนมาเป็นทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) และเปลี่ยนชื่อเป็น ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ที่เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ส่วนหนึ่งมาจากประสบการณ์ตรง อีกส่วนมาจากการสังเกต พฤติกรรมบุคคลอื่นและเรียนรู้ หรือสร้างเป็นตัวแบบ การแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคลจึงไม่ได้เกิดจากพลังภายใน (Inner Force) ไม่ได้ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ (Automatically Shaped) และไม่ได้ถูกควบคุมโดยสิ่งเร้าจากภายนอก (External Stimuli) หากแต่ต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจาก ๓ ส่วนประกอบข้างต้นด้วย (Triadic Reciprocally) ในทฤษฎีของBandura มี ๔วิธี สำหรับการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Evans, ๑๙๘๙) ได้แก่

๑. ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) ซึ่ง Bandura เชื่อว่าเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ในการพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง เนื่องจากว่าเป็นประสบการณ์โดยตรง เพราะบุคคลจะเชื่อว่าตนสามารถทำได้ การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตน จึงต้องอาศัยทักษะที่ได้รับการฝึกฝนอย่างเพียงพอที่จะประสบความสำเร็จ และทำให้เกิดการรับรู้ต่อตนเองว่าตนมีความสามารถจะกระทำ

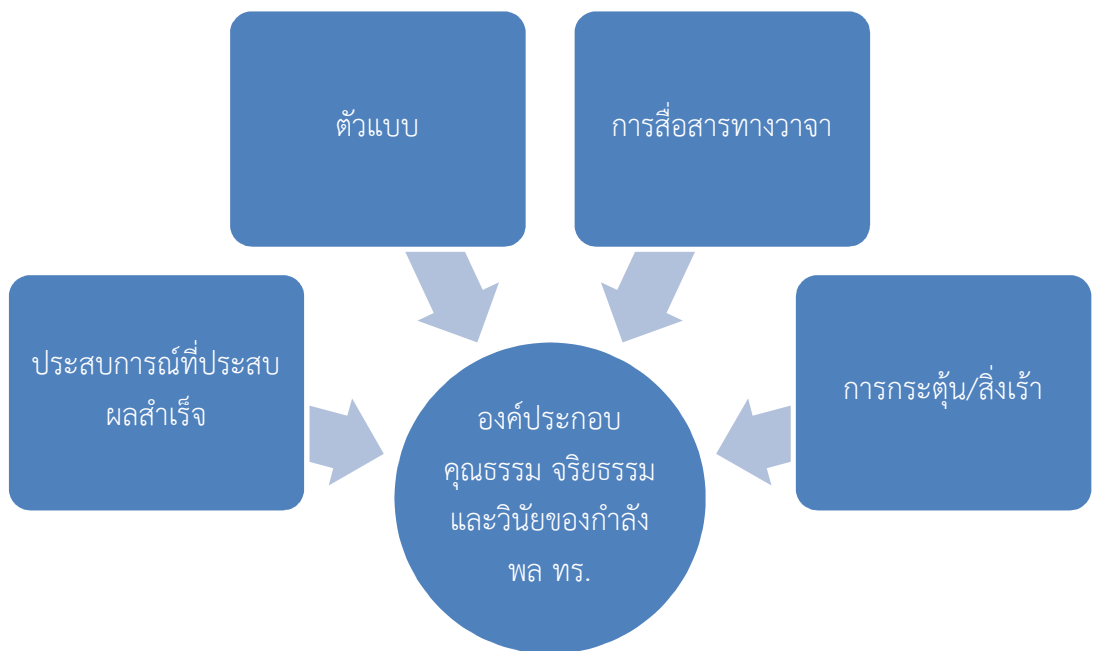
๒. การใช้ตัวแบบ (Modeling) การที่ได้สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่มีความซับซ้อน และได้รับผลกระทบที่พึงพอใจ ก็จะทำให้ผู้ที่สังเกตฝึกความรู้สึกของการประสบผลสำเร็จได้หากมีความพยายาม (Kazdin, ๑๙๗๔)

๓. การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) ซึ่ง Bandura กล่าวว่า การใช้คำพูดชักจูง อาจไม่ได้ผลนัก ต้องให้บุคคลตระหนักในความสามารถที่จะพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเอง (Evans, ๑๙๘๙) แต่อาจต้องใช้ร่วมกับการทำให้บุคคลมีประสบการณ์ของความสำเร็จ

๔. การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) การกระตุ้นทางอารมณ์มีผลต่อการรับรู้ความสามารถของตนแต่ในสภาพที่ถูกข่มขู่ ซึ่งขณะนั้นจะมีทั้งความวิตกกังวล และความเครียด อย่างไรก็ตาม การกระตุ้นที่รุนแรงอาจส่งผลต่อการกระทำ ที่อาจส่งผลทางลบต่อการรับรู้เกี่ยวกับความสามารถของตนที่จะต่ำลงได้

เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura จึงสรุปได้ว่า มีองค์ประกอบสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยตามแนวคิดทฤษฎี สรุปได้ดังแผนภาพ ๓-๑

แผนภาพ ๓-๑ องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura

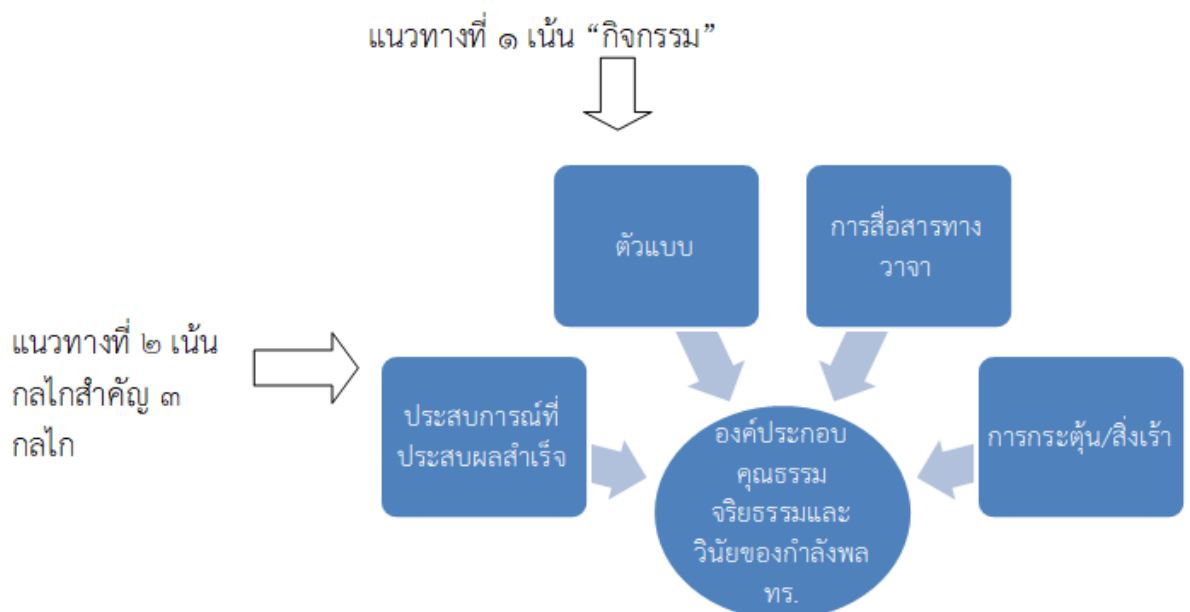

จากแผนภาพ ขยายความได้ว่า คุณธรรมเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดจริยธรรมและวินัย โดยคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ของกำลังพลกองทัพเรือมีองค์ประกอบ ๔ องค์ประกอบสำคัญตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura ซึ่งเมื่อนำมาพิจารณากับผลการวิเคราะห์จากบทที่

๒ เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาหรือเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยให้กับกำลังพล กองทัพเรือ พบว่า มี ๒ แนวทางหลัก ได้แก่ แนวทางที่ ๑ การเสริมสร้างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน โดยอาศัย “กิจกรรม” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน แนวทางที่ ๒ แนวทางการเสริมสร้างจากภายในตนของ กำลังพลสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ต้องอาศัย กลไกสำคัญ ๓ กลไก ได้แก่ ตัวกำลังพลผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้าง

ดังนั้น หากต้องการให้กำลังพลกองทัพเรือ มีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยใน กองทัพเรือสามารถดำเนินการได้ แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาว่า แนวทางที่จะดำเนินการ เช่น ผ่านการทำ กิจกรรม หรือผ่านกลไก ๓ กลไก แต่ทั้งนี้ต้องพิจารณาผ่านองค์ประกอบสำคัญทั้ง ๔ ของบุคคลด้วย กล่าวคือ กิจกรรมที่จะเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมหรือวินัยนั้น ต้องเคยมีการศึกษา การทดสอบ การทดลองใช้แล้วพบว่า สามารถเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยได้จริง ขณะเดียวกันการ ดำเนินกิจกรรมอย่างเดียวย่อมไม่สามารถสร้างหรือกระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลพัฒนาหรือเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมและวินัยได้ หากในกิจกรรมนั้นไม่มี “ตัวแบบ” และการสื่อสารทางวาจาที่เสริม หรือกระตุ้นผ่านกลไกหลัก ๓ กลไก ไม่ว่าจะเป็นตัวกำลังพล ผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้าง หรือสรุปความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ และแนวทางทั้ง ๒ ได้ดังแผนภาพ ๓-๒

แผนภาพ ๓-๒ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบ และแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือ

องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดนักวิชาการไทย

สำหรับการพิจารณาคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดนักวิชาการไทย สำหรับการวิจัยนี้ เน้นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา โดยแนวคิดนักวิชาการที่เน้นประกอบด้วย

๑. ประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการ ที่ประกาศใช้เมื่อ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๒ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒ เล่มที่ ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๖ หน้า ๗๓-๘๖

๒. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๙

๓. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑

๔. กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์

๕. คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของทหารอาชีพ (สุปรีชา กมลาคน์)

สรุปผลการวิเคราะห์เนื้อหา ได้ว่า

องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือ

๑. หากพิจารณากำลังพลในฐานะข้าราชการพลเรือน องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ประกอบด้วยสิ่งที่ “ต้องทำ” ๑๐ ประการ ได้แก่ ๑. ต้องยึดมั่นยืนหยัดในความถูกต้องและเป็นธรรม ๒. ต้องมีสำนึกที่ดีและรับผิดชอบหน้าที่ ๓. ต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากเรื่องงาน ๔. ต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ ๕. ต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ และกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา ๖. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมเป็นกลางทางการเมือง ๗. ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ๘. ต้องมุ่งมั่นในสัมฤทธิ์ผลของงาน รักษาคุณภาพ และมาตรฐานแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ๙. ต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ๑๐. ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม ทั้งนี้ หากไม่กระทำถือว่า “มีความผิดวินัย” ตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ.๒๕๕๑ รวมถึง ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ.๒๕๔๗ รวมทั้งระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ.๒๕๓๗ ทั้งนี้ “วินัย” พิจารณาจากหมวด ๖ หมวด ๗ ในมาตรา ๘๐ ที่ระบุว่า “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาวินัยโดยกระทำหรือไม่กระทำการตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัดอยู่เสมอ” มาตรา ๘๒ “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้ ....” (รวม ๑๑ข้อ) มาตรา ๘๓ “ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องไม่กระทำการใดอันเป็นข้อห้ามดังต่อไปนี้....” (รวม ๑๐ข้อ) มาตรา ๘๘ “ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดกระทำผิดวินัย จะต้องได้รับโทษทางวินัย เว้นแต่มีเหตุอันควรงดโทษตามที่บัญญัติไว้...” ดังแผนภาพ ๓-๓

แผนภาพ ๓-๓ คุณธรรม จริยธรรม และวินัยตามนัยเชิงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๒. หากพิจารณากำลังพลในฐานะข้าราชการทหาร สรุปได้ว่า ทหารต้องมีคุณธรรม ๔ ประการ ประกอบด้วย ๑. การรักษาความลับ ความจริงใจต่อตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติแต่สิ่งที่เป็นประโยชน์และเป็นธรรม ๒. การรู้จักข่มใจตนเอง ที่จะประพฤติปฏิบัติอยู่ในความสัจความดีนั้น ๓. การอดทน อดกลั้น และอดออม ที่จะไม่ประพฤติล่วงความซื่อสัตย์สุจริตไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด ๔. การรู้จักละวางความชั่ว ความทุจริต และรู้จักสละผลประโยชน์ส่วนน้อยของตนเพื่อประโยชน์ส่วนใหญ่ของบ้านเมือง ขณะที่จริยธรรมทหารที่ต้องมีประกอบด้วย ทศพิธราชธรรม ๑๐ ภายใต้อาชีพทหารที่มีลักษณะและเอกลักษณ์พิเศษกว่าอาชีพอื่น เนื่องจากเป็นกลุ่มชนที่ถืออาวุธ แต่มีเครื่องแบบ มีระบบอาวุโส รักหมู่คณะ เคารพครัดในระเบียบวินัย เน้น “ชายชีวิต” ส่วนทหารอาชีพ จะมีจรรยาบรรณถึงขั้นพลีชีพได้เมื่อชาติต้องการ ซึ่งคุณธรรมจริยธรรมและวินัย สะท้อนได้จาก “คำปฏิญาณตนของทหาร” (ที่เน้นชาติ เกียรติ วินัย และกล้าหาญ) ที่สามารถพิจารณาได้จากจรรยาบรรณทหาร (Code of Conduct) ซึ่งเมื่อสรุปเป็นจรรยาบรรณวิชาชีพทหาร จึงประกอบด้วย ๑. การเชื่อฟังและจงรักภักดี (Obedience and Loyalty) ๒. วินัย (Discipline) ๓. การเสียสละไม่เห็นแก่ตัว (Selfishness) ๔. เกียรติยศและความซื่อสัตย์ (Honor and Integrity)

นอกจากนี้ กระทรวงกลาโหมได้กำหนดให้มีประมวลจริยธรรมเป็นมาตรฐานความประพฤติและเป็นหลักปฏิบัติ ให้เกิดการปฏิบัติงานเป็นไปตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยได้ประกาศใช้ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยประมวลจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งในระเบียบดังกล่าวได้ให้ความสำคัญค่านิยมหลักของมาตรฐาน

จริยธรรม ๑๔ ประการ ของข้าราชการทหาร ที่ข้าราชการกระทรวงกลาโหมทุกคนจักต้องยึดถือและปฏิบัติตามค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรม ๑๔ ประการดังนี้

๑. การเชิดชูและรักษาไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพแห่งพระมหากษัตริย์เจ้า
๒. การพิทักษ์รักษา ปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์
๓. การรักษาไว้ซึ่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๔. การพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ
๕. การพิทักษ์รักษาผลประโยชน์ของชาติ ยึดถือประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์

ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

๖. การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรม และถูกกฎหมาย
๗. การให้การช่วยเหลือแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย ไม่เลือกปฏิบัติ
๘. การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยไม่บิดเบือนข้อเท็จจริงภายใต้กรอบของกฎหมาย
๙. การยึดมั่นในคุณธรรม และจริยธรรม
๑๐. การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์สุจริต และรับผิดชอบ
๑๑. การมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพโปร่งใสตรวจสอบได้
๑๒. การยึดมั่นในระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ และแบบธรรมเนียมของทหารอย่างเคร่งครัด
๑๓. การเชิดชูและรักษาไว้ซึ่งเกียรติยศ เกียรติศักดิ์ของทหาร
๑๔. การเชื่อถือผู้บังคับบัญชา และการปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด ทั้งการปกครอง

ผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยความยุติธรรม

สรุปองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัย กำลังพลกองทัพอากาศ

จากนัยข้างต้น จึงนำมาสู่ข้อสรุปองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพอากาศได้ว่า คุณธรรม จริยธรรมและวินัยมีองค์ประกอบ ๓ องค์ประกอบดังนี้

แผนภาพที่ ๓.๔ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพอากาศ

สรุปได้ว่า

องค์ประกอบสำคัญของคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือ มี ๒ องค์ประกอบหลักคือ บุคคล และ บริบท ที่ประกอบด้วย ระเบียบวินัย กฎหมาย ข้อบังคับที่เป็นสิ่ง กระตุ้นหรือสิ่งเร้าให้บุคคลคิด ตัดสินใจดำเนินหรือแสดงพฤติกรรมที่ “ควร” หรือ “ต้อง” กระทำ และ แบบแผนทางสังคม ที่เป็นได้ทั้งบุคคลที่เป็นต้นแบบให้ประพฤติปฏิบัติตาม รวมถึงการสื่อสารหรือ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ทั้งนี้องค์ประกอบ หลักทั้ง ๒ จะมีลักษณะเป็นพลวัตรที่เคลื่อนไปพร้อมกัน และไม่แยกขาดจากกันจากนัยของข้อสรุป ดังกล่าวนี้สะท้อนได้ว่า เป็นไปตามนัยของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญา (Social Cognitive Learning Theory) ของ Bandura ที่เชื่อว่า พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการเรียนรู้ ส่วนหนึ่งมาจากประสบการณ์ตรงของบุคคล อีกส่วนมาจากการสังเกตพฤติกรรมบุคคลอื่นและเรียนรู้ หรือสร้างเป็นต้นแบบ การแสดงออกของพฤติกรรมของบุคคลจึงไม่ได้เกิดจากพลังภายใน (Inner Force) ไม่ได้ถูกปรับแต่งอย่างอัตโนมัติ (Automatically Shaped) และไม่ได้ถูกควบคุมโดยสิ่งเร้าจาก ภายนอก (External Stimuli) หากแต่ต้องอาศัยการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจาก ๓ ส่วนประกอบข้างต้น ประกอบเข้าด้วยกัน (Triadic Reciprocally) ได้แก่ บุคคล/พฤติกรรม ปัญญาและองค์ประกอบ ส่วนบุคคล และ สภาพแวดล้อมหรือบริบท นอกจากนี้ยังเป็นไปอย่างสอดคล้องกับหลักในการบริหาร

ทรัพยากรมนุษย์ในแนวคิดการจัดการเชิงธุรกิจในส่วนย่อยคือระบบคุณธรรม ที่เกี่ยวข้องกับบุคคล
และบริษัทแวดล้อม

บทที่ ๔

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือเพื่อสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เมื่อพิจารณาร่วมกับองค์ประกอบสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ที่มี ๒ องค์ประกอบหลักคือ บุคคล และ บริบท ที่ประกอบด้วย ระเบียบวินัย กฎหมาย ข้อบังคับที่เป็นสิ่งกระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลคิด ตัดสินใจดำเนินหรือแสดงพฤติกรรมที่ “ควร” หรือ “ต้อง” กระทำ และ แบบแผนทางสังคม ที่เป็นได้ทั้งบุคคลที่เป็นต้นแบบให้ประพฤติปฏิบัติตาม รวมถึงการสื่อสารหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีก รุ่นหนึ่ง อย่างเป็นพลวัตไปพร้อมกัน มีนัยสะท้อนได้ว่า แนวทางการเสริมสร้างมี ๒ แนวทางนั่นเอง กล่าวคือ เป็นแนวทางการเสริมสร้างที่เน้นที่ “บุคคล” หรือ “ทุนมนุษย์” และเป็นแนวทางที่เน้น “บริบท” ของสังคม ณ ห้วงเวลาหนึ่งๆ ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับทั้ง ๒ แนวทางปรากฏรายละเอียดดังหัวข้อถัดไป

แนวทางการพัฒนาทุนมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ (http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/A/082/T_0001.PDF) เพื่อใช้เป็นเสมือนเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล และเป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญในการยกระดับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ไปสู่เป้าหมายการเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วที่ขับเคลื่อนโดยภูมิปัญญาและนวัตกรรมในอีก ๒๐ ปีข้างหน้า ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศอย่างเป็นระบบ

โดยจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ดี
เก่งและมีคุณภาพพร้อมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปข้างหน้าได้อย่างเต็มศักยภาพซึ่ง “คนไทยใน
อนาคตจะต้องมีความพร้อมทั้งกาย ใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วง
วัยมีจิตสาธารณะ รับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มัธยัสถ์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย

รักษาศิลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ มีทักษะสื่อสารภาษาอังกฤษและภาษาที่ ๓ และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตสู่การเป็นคนไทย ที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรรม นักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่นๆโดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง” ดังนั้น เพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ในทุกมิติและในทุกช่วงวัยสามารถได้รับการพัฒนาและยกระดับได้เต็มศักยภาพและเหมาะสม ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์จึงได้กำหนดประเด็น ยุทธศาสตร์ที่เน้นทั้งการแก้ไขปัญหาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในปัจจุบันและการเสริมสร้างและยกระดับการพัฒนา ที่ให้ความสำคัญที่ครอบคลุมทั้งในส่วนของพัฒนาทุนมนุษย์ปัจจัยและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างระบบนิเวศที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างครอบคลุม ประกอบด้วย การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ควบคู่กับการปฏิรูปที่สำคัญทั้งในส่วนของ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม เพื่อให้คนมีความดีอยู่ใน “วิถี” การดำเนินชีวิตและมีจิตสำนึก ร่วมในการสร้างสังคมที่น่าอยู่ และมีการปฏิรูปการเรียนรู้แบบพลิกโฉม ในทุกระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยการพัฒนาระบบการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงใน ศตวรรษที่ ๒๑ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครูการเพิ่มประสิทธิภาพระบบ บริหารจัดการศึกษา และการพัฒนาระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถกำกับการ เรียนรู้ที่เหมาะสมกับตนเองได้อย่างต่อเนื่องแม้จะออกจากระบบการศึกษาแล้ว รวมถึงความตระหนัก ถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลายตลอดจนพัฒนาและรักษากลุ่มผู้มีความสามารถพิเศษของพหุ ปัญญาแต่ละประเภท และการปฏิรูประบบเสริมสร้างความรอบรู้และจิตสำนึกทางสุขภาพ เพื่อให้คน ไทยมีศักยภาพในการจัดการสุขภาวะที่ดีที่สุดด้วยตนเอง พร้อมกับการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการ พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการเสริมสร้างครอบครัวที่เข้มแข็งอบอุ่นซึ่งเป็ นการวางรากฐานการส่งต่อเด็กและเยาวชนที่มีคุณภาพสู่การพัฒนาในช่วงอายุถัดไป โดยการส่งเสริม การเกิดที่มีคุณภาพ การสร้างครอบครัวที่เหมาะสมกับคนรุ่นใหม่ การส่งเสริมบทบาทในการมีส่วนร่วม พัฒนาคน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่มีความเชื่อมโยงและ บูรณาการข้อมูลด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ระหว่างกระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการ เสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ในการใช้กิจกรรม นันทนาการและกีฬาเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชนอย่างครบวงจรและมี คุณภาพมาตรฐานรวมถึงการพัฒนาทักษะด้านกีฬาสู่ความเป็นเลิศและกีฬาเพื่อการอาชีพ

เป้าหมายการพัฒนาตามยุทธศาสตร์อยู่ที่ ๑) คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพพร้อม สำหรับชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ และ ๒) สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคน ตลอดช่วงชีวิต โดยตัวชี้วัดการพัฒนามี ๓ ตัวชี้วัด ได้แก่ ๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิต สุขภาวะ และ ความเป็นอยู่ที่ดีของคนไทย ๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ๓) การพัฒนา สังคมและครอบครัวไทย

ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีหลายประเด็น ได้แก่

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งมีการปลูกฝังหรือปรับเปลี่ยนถึง ๗ ลักษณะ ได้แก่ โดยครอบครัว โดยสถานศึกษา โดยสถาบันทางศาสนา โดยชุมชน โดยภาคธุรกิจ โดยสื่อและสื่อมวลชน และการมีจิตอาสาสาธารณะและรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ทั้ง ๔ ช่วง ได้แก่ ปฐมวัย วัยรุ่น วัยแรงงาน ผู้สูงอายุ

๓. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีทั้งการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ ครู ระบบการบริหารจัดการศึกษา ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต บทบาท-ความรับผิดชอบและการวางตำแหน่งของประเทศไทย ระบบรองรับการเรียนรู้โดย Digital Plat Form และระบบการศึกษาเพื่อการเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ

๔. การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย ทั้งภาษา ตรรก คณิตศาสตร์ ทักษะคิด ดนตรี กีฬา การเคลื่อนไหว มนุษย์สัมพันธ์ ฯ โดยอาศัยสถาบันครอบครัว แหล่งอาชีพ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ เป็นกลไก

๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคม ทั้งในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่ทันสมัย การส่งเสริมชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่

๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ด้วยการเสริมสร้างการออกกำลังกายและกีฬาให้กลายเป็นวิถีชีวิต การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ การพัฒนาบุคลากรด้านกีฬาเพื่อสู่อุตสาหกรรมกีฬา

สำหรับกำลังพลกองทัพเรือ เมื่อวิเคราะห์เนื้อหาของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีพร้อมกับการพิจารณากำลังพลกองทัพเรือในฐานะทรัพยากรมนุษย์นำมาสู่ข้อสรุปที่ว่า กำลังพลต้องได้รับการพัฒนา ใน ๗ มิติ ได้แก่

๑. การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม ซึ่งการปลูกฝังหรือปรับเปลี่ยนควรเน้นที่การปลูกฝัง การปรับเปลี่ยนโดยชุมชน และ โดยสื่อและสื่อมวลชน ไปพร้อมกับการมีจิตอาสาสาธารณะและรับผิดชอบต่อส่วนรวม ดังนั้นกองทัพเรือซึ่งจัดเป็นชุมชนรูปแบบหนึ่ง จึงต้องพัฒนา ปรับเปลี่ยนค่านิยมให้กับกำลังพล โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ผ่านกิจกรรมสาธารณประโยชน์ การจัดระเบียบสังคม การร่วมกิจกรรมกับทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้อง พร้อมได้รับการเสริมด้วยสื่อออนไลน์

หรือเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างสร้างสรรค์ โดยประเด็นคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เกี่ยวข้อง อาจเน้นตามนัยยุทธศาสตร์เป็นเบื้องต้นก่อนได้ เช่น การรู้จักหน้าที่ การตรงต่อเวลา การยอมรับความหลากหลาย การเห็นคุณค่าของอาชีพทหารและการเป็นทหารมืออาชีพ การพึ่งพาตนเอง การรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น การเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ การเสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานร่วมกันทั้งภายในกองทัพเรือและระหว่างกองทัพเรือกับกลุ่มอื่นๆ

๒. การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต กำลังพลกองทัพเรืออาจพิจารณาได้ ๓ ช่วง คือ วัยรุ่น วัยแรงงาน ผู้สูงอายุ ที่ต้องได้รับการพัฒนาในฐานะทรัพยากรมนุษย์ ขยายความได้ว่า ในส่วนกำลังพลทหารเรือที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นที่อาจได้มาด้วยการเกณฑ์หรือการรับเข้าสู่ระบบการศึกษาระดับอนุปริญญาและปริญญาของกองทัพเรือ ในช่วงนี้ส่วนงานของกองทัพเรือที่เกี่ยวข้องต้องเร่งพัฒนาทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ให้กับกำลังพล ไม่ว่าจะเป็นทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน การมีภูมิคุ้มกันต่อปัญหาหรืออาชญากรรม การมีความคิดสร้างสรรค์ การมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การมีความยืดหยุ่นทางความคิด การมีทักษะด้านภาษา ศิลปะ และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการวางแผนทางการเงิน ทักษะอาชีพ การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในพหุวัฒนธรรม แต่เมื่อถูกบรรจุเป็นกำลังพลถาวรของกองทัพเรือ กองทัพเรือจึงต้องพัฒนาทรัพยากรกำลังพลของกองทัพเรือในด้าน “การทำงาน” ด้วยความรู้ ทักษะ การบริหารจัดการ ความชำนาญพิเศษ และการต่อยอดอาชีพอย่างสร้างสรรค์ รวมถึงเมื่อถึงช่วยวัยสูงอายุ กำลังพลควรได้รับการพัฒนาทักษะการดำรงชีวิต ทักษะการหารายได้พิเศษ ทักษะการเสริม/ฟื้นฟูสุขภาพตน รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับช่วงวัยของตน สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ในสังคม

๓. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑ ที่มีทั้งการปรับเปลี่ยนระบบการเรียนรู้ ครู ระบบการบริหารจัดการศึกษา ระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิต บทบาท-ความรับผิดชอบและการวางตำแหน่งของประเทศไทย ระบบรองรับการเรียนรู้โดย Digital Plat Form และระบบการศึกษาเพื่อการเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ ในมิตินี้ กำลังพลกองทัพเรือจึงต้องได้รับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวินัยทั้งจากครูฝึก เพื่อร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ครอบครัว สังคมหรือชุมชนภายนอก การเรียนรู้ที่กำลังพลต้องได้รับการพัฒนาควรเน้นที่การเรียนรู้ตลอดชีวิต ที่สามารถนำพากำลังพลกองทัพเรือไปอยู่ในสภาวะ “กองทัพเรือที่มีการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ” (Professional Navy) ได้ ผ่านทักษะ Digital และการผสมผสานเทคโนโลยีที่มีคุณค่ามาใช้ในการพัฒนาตนเองและงานให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันกำลังพลต้องได้รับการเสริม “ความโดดเด่น” ในวิชาการสู่ระดับนานาชาติทั้งในระดับประเทศ ระดับภูมิภาคเพื่อเสริมสมรรถนะของกองทัพเรือในยุคศตวรรษที่ ๒๑

๔. การตระหนักถึงปัญหาของมนุษย์ที่หลากหลาย ทั้งภาษา วรรค คณิตศาสตร์ ทัศนคติ ดนตรี กีฬา การเคลื่อนไหว มนุษย์สัมพันธ์ ฯ โดยอาศัยสถาบันครอบครัว แหล่งอาชีพ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญต่างประเทศ เป็นกลไก ในมิตินี้ กองทัพเรือต้องพัฒนา “เส้นทางอาชีพทหารเรือ เพื่อสร้าง

ทหารเรือมืออาชีพ” ให้กับกำลังพล โดยใช้ “การวิจัยเป็นฐาน” เพื่อให้ได้ทั้งเครือข่าย ความร่วมมือ การแข่งแกร่ง ที่นำไปสู่การสร้าง/พัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้กับประเทศ

๕. การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี ทั้งกาย ใจ สติปัญญา และสังคม ทั้งในการสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงสุขภาวะ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี การพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขที่ทันสมัย การส่งเสริมชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาวะที่ดีในทุกพื้นที่ ซึ่งในส่วนนี้กองทัพเรือได้ดำเนินการอยู่ในระดับที่มีมาตรฐานสำหรับกำลังพลกองทัพเรือ อย่างไรก็ตามยังมีความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอกที่ส่งผลหรือคุกคามต่อสุขภาวะที่ดีของกำลังพล สิ่งนั้นคือ “ปัญหาประติษฐ์” ดังนั้นกองทัพเรือจึงต้องเสริม/พัฒนาเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่เฉพาะให้กับกำลังพลกองทัพเรือ แต่ต้องเพื่อประชาชนคนไทยทั้งประเทศด้วย

๖. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ทั้งการอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การปลูกฝังและพัฒนาทักษะนอกห้องเรียน การพัฒนาระบบฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งในมิตินี้กำลังพลกองทัพเรือได้รับการพัฒนา การเสริมสร้างอยู่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ดังพิจารณาได้จาก “แนวนโยบายของผบ.ทร.”

๗. การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ ด้วยการเสริมสร้างการออกกำลังกายและกีฬาให้กลายเป็นวิถีชีวิต การให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมออกกำลังกาย การส่งเสริมการกีฬาเพื่อพัฒนาสู่ระดับอาชีพ การพัฒนาบุคลากรด้านกีฬาเพื่อสู่อุตสาหกรรมกีฬา ในมิตินี้กำลังพลกองทัพเรือได้รับการพัฒนา การเสริมสร้างอยู่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ดังพิจารณาได้จาก “แนวนโยบายของผบ.ทร.”

กล่าวโดยสรุป การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือกำลังพลกองทัพเรือตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หากจะให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กองทัพเรือควรต้องพัฒนาหรือเสริมให้กับกำลังพลทั้ง ๗ มิติ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้กำลังพลกองทัพเรือ บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การที่ประเทศจะพัฒนาไปได้หรือไม่อย่างไร ตัวแปรสำคัญอยู่ที่ “ทรัพยากรบุคคล” ของประเทศ ดังนั้นหากพิจารณาผ่านยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีในส่วนยุทธศาสตร์หลักที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ จึงพบได้ว่า เป้าหมายหลักของการพัฒนาอยู่ที่ “การเตรียมความพร้อมด้านกำลังคน/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างศักยภาพของกำลังคน/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศ ในทุกช่วงวัย” โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพ “กำลังคน/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศ” พัฒนาให้เหมาะสมตามช่วงวัยเพื่อให้เติบโต

อย่างมีคุณภาพ การหล่อหลอมให้มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑ ของแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม การเตรียมความพร้อมของกำลังคน/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะเปลี่ยนแปลงโลกในอนาคต ตลอดจนการยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สร้างเสริมให้กำลังคน/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศ มีสุขภาพดีที่เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมทางสุขภาพและการลดปัจจัยเสี่ยงด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อสุขภาพ”

จากนัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้อาศัยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาและการวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อมูล ซึ่งหลักการนิตินิยมหรือรังสรรค์วิทยา (constructionism) ซึ่งเป็นการแยกเนื้อหาตามคำหลัก คำสำคัญ สัญลักษณ์ ฯ ที่เกี่ยวข้องออกเป็นกลุ่มและสรุปความคิดรวบยอดออกมา ประกอบร่วมกับหลักนิตินิยม (interpretivism) ที่เน้นการตีความตามการเป็นจริง เชิงเหตุและผล และหลักสัญชาตญาณนิยม (phenomenology) ที่เน้นการนำปรากฏการณ์ เช่น รายงานผลการกระทำผิดวินัยของกำลังพลกองทัพเรือ มาวิเคราะห์ปรากฏการณ์ก่อนดำเนินการตีความ ซึ่งในหลักการนี้จะมีสัญญาณที่แสดงหรือเป็นหลักฐานประกอบไปด้วย เช่น พฤติกรรมเชิงวินัย เช่น การหนีกลับบ้านของกำลังพล การสวมหมวกหรือเครื่องแบบที่ไม่ถูกต้องตามระเบียบวินัย เป็นต้น โดยจากนัยข้างต้นเมื่อวิเคราะห์เนื้อหาและความสอดคล้องของข้อมูล “ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หากจะเสริมสร้างกำลังคน/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศเฉพาะกลุ่ม ซึ่งก็คือ “กำลังพลกองทัพเรือ” สำหรับการวิจัยนี้ ให้พร้อมด้วยคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของกำลังพลกองทัพเรือ นัยของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อย่างเดียว จึงไม่เพียงพอ เนื่องจากระดับหรือสเกลของการดำเนินการเป็นระดับมหภาค ดังนั้นผู้วิจัยจึงต้องวิเคราะห์เพิ่มเติมร่วมกับเนื้อหาสาระสำคัญจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ แผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) รวมถึงยุทธศาสตร์กองทัพเรือ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๗ กล่าวโดยสรุปก็คือ

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มุ่งสู่ “การพัฒนาให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมียุทธศาสตร์หลักสำคัญ ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง ซึ่งเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข ๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ที่เป้าหมายอยู่ที่การยกระดับศักยภาพของประเทศในหลายมิติด้วยฐานคิด ๓ อย่าง คือ ต่อยอดอดีต ปรับปัจจุบันและสร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต ด้วยการเพิ่มศักยภาพผู้ประกอบการและคนรุ่นใหม่ ๓) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ที่เป้าหมายอยู่ที่การพัฒนาคนในทุกมิติ ทุกช่วงวัยให้ เป็นคนเก่ง คนดี มีคุณภาพและทักษะจำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ

ภาษาที่สามและอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น ๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ที่เป้าหมายอยู่ที่การดึงเอาพลังของภาคส่วนต่างๆ ทั้งเอกชน ประชาสังคม ชุมชนท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อนและเตรียมความพร้อมประชากรไทยทั้งมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคมและสภาพแวดล้อม ให้ประชากรไทยมีคุณภาพ พึ่งตนเอง ขณะที่รัฐให้บริการและสวัสดิการอย่างมีคุณภาพ เป็นธรรมและทั่วถึง ๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ ๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อบูรณาการ “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม”

ขณะที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานยกรัฐมนตรีสรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔ <https://www.nesdb.go.th/download/plan12> (สาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12.pdf: คำนำ) ไว้ว่าในการจัดทำแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำบนพื้นฐานของกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) ซึ่งเป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย ๔.๐ ตลอดจนประเด็นการปฏิรูปประเทศ นอกจากนั้นได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน ทั้งในระดับกลุ่มอาชีพ ระดับภาค และระดับประเทศในทุกขั้นตอนของแผนฯ อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศ รวมทั้งร่วมจัดทำรายละเอียดยุทธศาสตร์ของแผนฯ เพื่อบูรณาการ “ความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืน” การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญในการเชื่อมต่อกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ในลักษณะการแปลงยุทธศาสตร์ระยะยาวสู่การปฏิบัติ โดยในแต่ละยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดประเด็นการพัฒนาพร้อมทั้งแผนงาน/โครงการสำคัญที่ต้องดำเนินการให้เห็นผลเป็นรูปธรรมในช่วง ๕ ปีแรกของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมขณะเดียวกันยังได้กำหนดแนวคิดและกลไกการขับเคลื่อนและติดตามประเมินผลที่ชัดเจน เพื่อกำกับให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีทิศทางและเกิดประสิทธิภาพนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย

ส่วนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙-๒๕๖๔) (<http://ethics.dmsc.moph.go.th/download/Summary.pdf>) ซึ่งจัดทำด้วยมูลเหตุสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่ การตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การเกิดสังคมคุณธรรมภายใต้หลักธรรมทางศาสนา และการเน้น “คุณธรรมนำการพัฒนา” โดยสาระสำคัญของแผนแม่บทนี้ประกอบด้วย ๔ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ๑) การวางระบบรากฐานการเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทยใน

ทุกองค์กร ๒) การสร้างความเข้มแข็งในระบบการบริหารจัดการด้านการส่งเสริมคุณธรรมให้เป็น
 เอกภาพ ๓) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือในด้านการส่งเสริมคุณธรรม ๔) การส่งเสริมให้ประเทศ
 ไทยเป็นแบบอย่างด้านคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก ทั้งนี้ปลายทางของแผน
 แม่บทนี้ มุ่งที่ “พฤติกรรมของประชาชนไทยที่อิงตามด้วยหลักธรรมทางศาสนา มุ่งค้ำเข้มแข็งด้วยหลัก
 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและวิถีวัฒนธรรมไทย ส่วนสังคมเป็นสังคมคุณธรรมที่ยึดมั่นในสถาบันชาติ
 ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความสงบสุข สมานฉันท์ มั่นคงด้วยมิติ
 ทางศาสนาอย่างยั่งยืน เป็นแบบอย่างในการเสริมสร้างคุณธรรมในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก

สำหรับ ยุทธศาสตร์กองทัพเรือ พ.ศ.๒๕๕๘-๒๕๖๗ ที่กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า
 “กองทัพเรือเป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มีบทบาทนำในภูมิภาคและเป็นเลิศในการบริหาร
 จัดการ” การจะไปสู่วิสัยทัศน์ดังกล่าวได้ “งานประจำ (routine work) ต้องเริ่มจากหน่วยงานรอง
 (bottom up) แต่มีกรอบทิศทาง (road map) ที่ชัดเจนที่ว่า “กองทัพเรือที่มีการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพ
 (Professional Navy) ภายในปี ๒๕๖๗ ที่มอบคุณค่าให้แก่สังคมเป็น “กองทัพเรือที่ประชาชน
 เชื่อมมั่นและภูมิใจ”(http://www2.nmd.go.th/abkhosp/plan/NAVYPLAN59.pdf)

จากสาระสรุปข้างต้น แนวทางการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวินัยสำหรับกำลังพล
 กองทัพเรือ จึงต้องเน้นที่ กำลังพล/ทรัพยากรบุคคล/ทุนมนุษย์ของประเทศ ซึ่งในระดับมหภาคต้อง
 ดำเนินการไปตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ให้ความสำคัญกับ “คุณภาพคือ พัฒนากำลังพลกองทัพเรือ
 ให้เหมาะสม ทั้งตามวัยวุฒิ คุณวุฒิ รวมทั้งดำเนินไปตามบรรทัดฐานที่ดีของทั้งระดับประเทศและ
 ระดับกองทัพเรือ เป็นคนดี มีสุขภาพที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย จิตสำนึกที่ดีต่อสังคม
 ส่วนรวม ที่สำคัญมีทักษะที่จำเป็นต่อการเป็นกำลังพลของกองทัพเรือและมีทักษะที่สามารถดำรงชีวิต
 ในศตวรรษที่ ๒๑ ร่วมด้วย รายละเอียดของแนวทางการพัฒนากำลังพล จึงมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑. เพื่อให้กำลังพลมี คุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เป็น “มาตรฐาน” ทั้งตามระเบียบ
 กระทรวงกลาโหมว่าด้วย ประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการทหาร พ.ศ.๒๕๕๑ (รวม ๑๔ ประการ
 จริยธรรม) และตามแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ที่เน้น
 การตระหนักในความสำคัญของชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การเกิดสังคมคุณธรรมภายใต้หลักธรรม
 ทางศาสนา และการเน้น “คุณธรรมนำการพัฒนา” ในระดับประเทศ การศึกษาเรียนรู้ดังกล่าวต้อง
 ดำเนินการตามขั้นตอนการเรียนรู้เพื่อให้กำลังพลพัฒนาพฤติกรรมเชิงคุณธรรม จริยธรรม และวินัย
 ตามนัยแห่งมาตรฐานดังกล่าว โดย

๑.๑ การพัฒนาให้กำลังพล “รู้จักคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง” ด้วยการเน้นที่
 พฤติกรรมการปฏิบัติตามหน้าที่ การรับผิดชอบต่อหน่วยและกองทัพเรือ การจงรักภักดีต่อกองทัพเรือ
 การรู้จักและปฏิบัติตามระเบียบ กฎเกณฑ์ วัฒนธรรม และประเพณีของกองทัพเรือและประเทศชาติ

ผ่าน “การสอน” และ “การให้ลงมือปฏิบัติจริง” (วิธีการนี้ในทางวิชาการเรียกว่า การเรียนรู้ผ่านการวิเคราะห์และฝึกฝนด้วยตนเอง

๑.๒ การสอนสอดแทรกระหว่างการปฏิบัติงานหรือการฝึกกำลังพลกองทัพเรือในทุกกิจกรรมหรืองานเพื่อให้กลายเป็นสิ่งที่กระทำอยู่ตลอดเวลาจนกลายเป็นพฤติกรรมความเคยชินที่มุ่งสู่ “มาตรฐาน” ได้ ในทางวิชาการ การเรียนรู้แบบนี้เรียกว่า การเรียนรู้ผ่านจรรยาบรรณวิชาชีพนั่นเอง

๒. แนวทางการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ผ่าน “การวิเคราะห์และฝึกฝนตนเอง” ขยายความได้ว่า

ก) กำหนดเป้าหมายที่จะไปให้ถึง หรือพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่ต้องการ

ข) กำหนดตัวอย่าง/ ตัวแบบ/ต้นแบบ ที่สามารถเป็นสิ่งเร้า สร้างแรงจูงใจให้ดำเนินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยดังกล่าว

ค) ปฏิบัติพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามเป้าหมายและตัวอย่างหรือต้นแบบ

กล่าวโดยสรุป แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หากกองทัพเรือสามารถพัฒนาหรือเสริมให้กับกำลังพลกองทัพเรือได้ทั้ง ๗ มิติ นอกจากจะทำให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดแล้วยังทำให้ ๒ แนวทางการเสริมสร้างสามารถเป็นทั้งกลไกและกระบวนการในการเสริมสร้างฯ ได้อย่างแท้จริง

บทที่ ๕

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุป

กำลังพลกองทัพเรือกับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.๒๕๖๑-๒๕๘๐) สามารถนำพากองทัพเรือให้มีประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน ตรงตามนโยบายแห่งยุทธศาสตร์กองทัพเรือระยะ ๑๐ปี พ.ศ.๒๕๕๘ - ๒๕๖๗ และ ยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ ๒๐ ปี พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙ ตลอดจนตอบสนองแนวความคิดทาง ยุทธศาสตร์และบทบาทกองทัพเรือไว้ ๕ประการสำคัญ ได้แก่ ๑.ปกป้องสถาบัน ๒.ป้องกันประเทศ ทางทะเล ๓.สนับสนุนการรบทางบก ๔. การรักษาผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงทางทะเล และ๕.การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน ภายใต้คำถามการวิจัยที่ว่า “แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ควรเป็นเช่นใด”

รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ที่มีฐานคิดแบบเน้นการวิเคราะห์ข้อมูล เปรียบเทียบกับยุทธศาสตร์หรือแผนต่างๆ กลับไปกลับมาตลอดเวลา โดยกรอบแนวคิดการวิจัยไม่เน้น กรอบตายตัว แต่เน้นยืดหยุ่นได้ เมื่อมีหลักฐานเชิงประจักษ์ ข้อมูลส่วนใหญ่ที่ใช้ส่วนใหญ่เป็นข้อมูล เอกสาร (Documentary Search) แหล่งข้อมูลมี ๒ แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลหลักสำหรับการวิจัย เป็นแหล่งข้อมูล ทฤษฎี ซึ่งประกอบด้วยเอกสารงานสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับ “การเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมและวินัย” สำหรับบุคคล อันจะนำมาสู่การวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้าง คุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ทั้งที่เป็นหนังสือ เป็นรายงานการวิจัย เป็นบทความ วิชาการ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบแมทริกซ์ เพื่อวิเคราะห์ องค์ประกอบของ คุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อนำสู่การเสนอแนวทางการ เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปีและแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของกองทัพเรือ จำนวน ๓ ท่าน โดยเกณฑ์การได้มา ประกอบด้วย ๑) เป็นผู้ปฏิบัติงานในกองทัพเรือในส่วนที่ เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกำลังพล ไม่น้อยกว่า ๒ ปี ๒) เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนด รายละเอียดเชิงกฎหรือระเบียบหรือนัยเชิงคุณธรรม จริยธรรม และวินัย สำหรับกำลังพลกองทัพเรือ

- ๓) เป็นผู้ที่พร้อมลงนามในแบบยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย (Consent form) เพื่อกันปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
- การวิจัยดำเนินการในห้วงเวลา เริ่มตั้งแต่ ๒๕๖๑ สิ้นสุดที่ พ.ค.๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์
- การวิจัย ๓ ข้อ ได้แก่

๑. เพื่อศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ

๒. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ

๓. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

การรวบรวมข้อมูล ในส่วนที่มาจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ซึ่งหมายรวมถึง เอกสารสิ่งพิมพ์ต่างๆ นั้น จะเน้นที่ตามรายละเอียดในขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) โดยเฉพาะอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ๓.๑ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์จากการได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ผ่านอวัยวะหรือประสาทรับรู้ต่างๆ และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมคุณธรรมของ Kohlberg ที่ยึดถือกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ โดยความเข้าใจในกฎเกณฑ์ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา ประกอบร่วมกับแนวคิดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของนงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ ๑๔ ตัวบ่งชี้ ส่วนชุดข้อมูลหรือตัวแปรหลักในการวิจัย (concept/variables) ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดชุดข้อมูลหรือตัวแปรหลักในการวิจัย ประกอบด้วย ปัจจัยจิตปัญญา ปัจจัยการควบคุมตนเอง และปัจจัยการบำบัดทางปัญญา และตัวแปรเกี่ยวกับขั้นตอน ๒ ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นการจัดการปัจจัยภายนอกและภายในตนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านความคิด ความเชื่อและปัญญา และ ขั้นการพัฒนา ผ่านการศึกษา/อบรมหรือเทคนิคอื่นๆ เช่น การสนทนา การถามตอบฯ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงเนื้อหา ในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงแมทริกซ์ ซึ่งจะทำให้ได้มาซึ่งตัวแปร/องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม จริยธรรมและวินัย อันจะนำไปสู่การออกแบบหรือเสนอแนะแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้

๑. ผลการศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ สรุปได้ว่า

๑.๑ หากกองทัพเรือต้องการให้กำลังพลพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและวินัยด้วยตัวกำลังพลเอง หากพิจารณาผ่านทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (๑๙๘๖) กำลังพลสามารถพัฒนาตนเองได้ ๔ วิธี ได้แก่ การใช้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences)การใช้ตัวแบบ

(Modeling)การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) และการกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) เพื่อสร้างการรับรู้ของตนเอง แต่ทั้งนี้ การพัฒนาจริยธรรมควรเน้น ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Moral Reasoning) ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral Attitude and Belief) และด้านพฤติกรรม (Moral Conduct) สวนคุณธรรมที่ต้องพัฒนาหรือเสริมสร้างพื้นฐานมี ๑๔ ตัวคุณธรรม ได้แก่ ความเป็นอิสระ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ความมีวินัย ความอดทน ฉันทะ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความสามัคคี ความเป็นกัลยาณมิตร และความกตัญญูกตเวทิต เพื่อใช้คุณธรรมเหล่านี้เป็นพื้นฐานคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

๑.๒ จากการวิเคราะห์ข้อมูลจริงเกี่ยวกับกำลังพลที่กระทำผิดวินัยและวิเคราะห์ย้อนกลับไปสู่แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัย พบว่า แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ มีแนวทางเบื้องต้น ๒ แนวทาง ได้แก่

แนวทางที่ ๑ การเสริมสร้างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน โดยอาศัย “กิจกรรม” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ขยายความได้ดังนี้คือ จากข้อมูลไม่ว่าจะเป็นสถิติที่เก็บรวบรวมไว้ การให้ข้อมูลของบุคคลที่ทำหน้าที่บริหารจัดการ และบันทึกที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่าการกระทำผิดวินัยของกำลังพลผู้กระทำผิดมาจากทหารกองประจำการเป็นส่วนใหญ่ ส่วนข้อกล่าวหาหรือลักษณะการกระทำผิด ทุกการกระทำเป็นเรื่องวินัยทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น การประพฤติผิดแบบธรรมเนียมทหาร โดยใช้เสื้อกันหนาวที่มีสีผิดจากที่ ทร.กำหนด หรือ ไว้หนวดโดยไม่มีสิทธิ์ หรือใช้รองเท้าผิดแบบที่กำหนด หรือไม่มีบัตรประจำตัว ชรก.กลาโหม หรือฝ่าฝืนการห้ามจอดในอาคารจอดรถของหอประชุม กองทัพเรือที่มีป้ายห้ามจอด เนื่องจากหอประชุมต้องส่งมอบพื้นที่ให้กับบริษัทที่มารับเหมาก่อสร้าง หรือ แต่งกายไม่เรียบร้อย โดยใช้หมวกกันน็อกผิดแบบ (สี) ตามที่ทร.กำหนด ซึ่งเป็นวินัยที่ไม่ร้ายแรง แต่หากมีตัวแบบนำทางอาจมีประมาทมากหรือสูงขึ้นได้ ดังนั้นกิจกรรมที่ดำเนินการจึงเป็นกิจกรรมที่แฝงในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมการพูดคุย ตักเตือนว่ากล่าว กิจกรรมการออกจดหมายเวียน เพื่อสร้างความเข้าใจในวินัยต่างๆ ที่ต้องการเสริมสร้าง/สร้างเสริม ประกอบรวมกับการลงโทษในระดับต่ำๆ เช่น การว่ากล่าว การตักเตือน การภาคทัณฑ์ เป็นต้น

แนวทางที่ ๒ แนวทางการเสริมสร้างจากภายในตนเองของกำลังพลสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ต้องอาศัย กลไกสำคัญ ๓ กลไก ได้แก่ ตัวกำลังพล ผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้าง ขยายความได้ว่า เพื่อให้การเสริมสร้างนั้นได้กลายเป็นวินัยในตนที่คงทน ดังนั้น 3 กลไกดังกล่าวจะต้องเอื้ออำนวยแก่กันและกัน โดยตัวกำลังพลจะถูกผู้เสริมสร้าง เสริมสร้างวินัยหรือรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้างตามกาล-เทศะอย่างสอดคล้องกับระเบียบ วินัย หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับกองทัพเรือ ซึ่งการเสริมสร้างเป็นได้ตั้งแต่การปฐมนิเทศ การอบรม การสร้างการเรียนรู้ การบังคับด้วยกฎ ระเบียบ หรือวินัยที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งถึงการสร้างการรับรู้ร่วมกันภายใต้ต้นยแห่ง

กฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง แนวทางที่ ๒ จึงมีลักษณะคล้ายการกำกับด้วยโครงสร้าง ระเบียบ กฎเกณฑ์ เพื่อให้กำลังพลที่เข้าสู่โครงสร้างดังกล่าวนี้รับรู้ เรียนรู้ ปฏิบัติหรือประพฤติตามที่กำหนด ของโครงสร้าง

๒. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพล กองทัพอากาศ

๒.๑ หากวิเคราะห์องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura จึงสรุปได้ว่า มีองค์ประกอบสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยตามแนวคิดทฤษฎี ๔ องค์ประกอบ (ดังแผนภาพ ๓-๑ องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura หน้า ๓๓) แต่หากพิจารณาในฐานะของทหาร มืออาชีพและอาชีพทหาร พบว่า มีองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพล กองทัพอากาศ ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ระเบียบวินัยหรือสิ่งกระตุ้น/สิ่งเร้า เช่น กฎหมาย ระเบียบฯ ๒) ตัวบุคคลหรือกำลังพล ทั้งในประเด็นอิสระ เสรีภาพ ในการปกครองตนเองฯ และ ๓) แบบแผนทางสังคม เช่น ตัวแบบ การสื่อสารสัมพันธ์ ประสบการณ์ฯ (ดังแผนภาพที่ ๓-๔ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพอากาศ หน้า ๓๗)

๒.๒ หากนำองค์ประกอบจากข้อ ๒.๑ มาวิเคราะห์การซ้อนทับของการเป็นองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพอากาศ มี ๒ องค์ประกอบหลักคือ บุคคล และ บริบท ที่ประกอบด้วย ระเบียบวินัย กฎหมาย ข้อบังคับที่เป็นสิ่งกระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลคิด ตัดสินใจดำเนินหรือแสดงพฤติกรรมที่ “ควร” หรือ “ต้อง” กระทำ และแบบแผนทางสังคม ที่เป็นได้ทั้งบุคคลที่เป็นต้นแบบให้ประพฤติปฏิบัติตาม รวมถึงการสื่อสารหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ทั้งนี้ องค์ประกอบหลักทั้ง ๒ จะมีลักษณะเป็นพลวัตรที่เคลื่อนไปพร้อมกัน และไม่แยกขาดจากกัน

๓. การเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพอากาศ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี

๓.๑ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หรือกำลังพลกองทัพอากาศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หากจะให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กองทัพอากาศควรต้องพัฒนาหรือเสริมให้กับกำลังพล ทั้ง ๗ มิติ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้กำลังพลกองทัพอากาศ บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

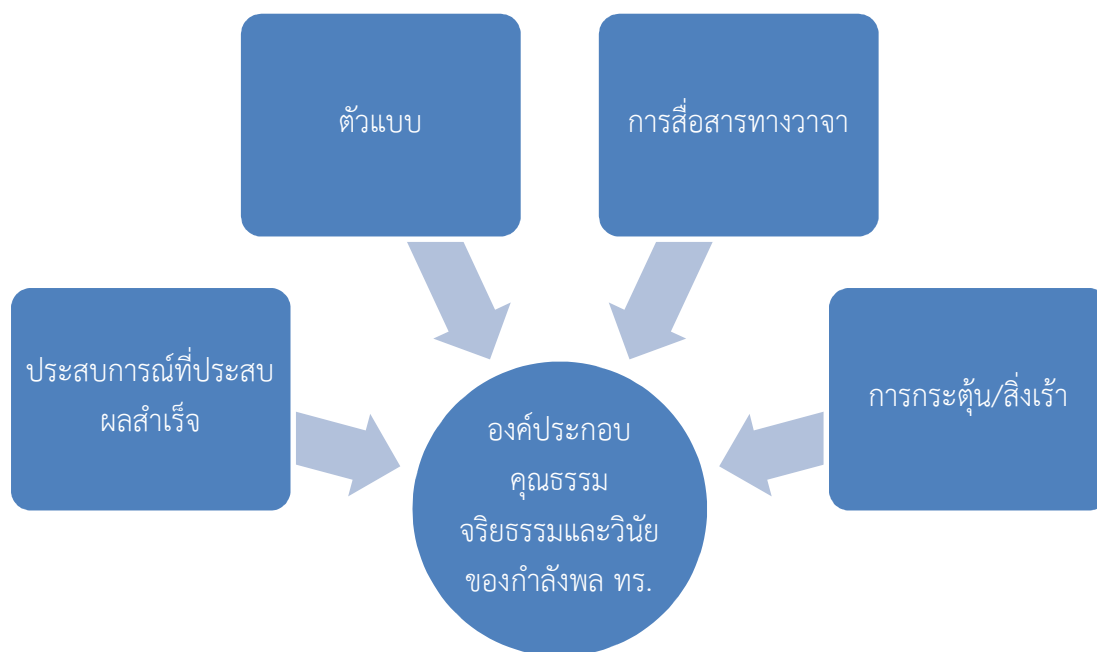
๓.๒ แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพอากาศ เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หากกองทัพอากาศสามารถพัฒนาหรือเสริมให้กับกำลังพล กองทัพอากาศได้ทั้ง ๗ มิติ นอกจากจะทำให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดแล้วยังทำให้ ๒ แนวทางการเสริมสร้างสามารถเป็นทั้งกลไกและ

กระบวนการในการเสริมสร้างฯ ได้อย่างแท้จริง แนวทางที่ ๑ เป็นแนวทางที่เน้น “มาตรฐาน” เป็นหลัก เพื่อพัฒนากำลังพลให้ “รู้จักคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง” และสามารถสอดแทรกระหว่างการปฏิบัติงานหรือการฝึกกำลังพลกองทัพเรือในทุกกิจกรรมหรืองานเพื่อให้กลายเป็นสิ่งที่กระทำอยู่ตลอดเวลาจนกลายเป็นพฤติกรรมความเคยชินที่มุ่งสู่ “มาตรฐาน” ได้ แต่ในทางวิชาการเรียกว่า การเรียนรู้ผ่านจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่วนแนวทางที่ ๒ เป็นแนวทางการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ผ่าน “การวิเคราะห์และฝึกฝนตนเอง” ที่มีเพียง ๓ ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายที่จะไปให้ถึง การกำหนดตัวอย่างหรือตัวแบบหรือต้นแบบที่สามารถเป็นสิ่งเร้า หรือสร้างแรงจูงใจให้ดำเนินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และวินัย และการปฏิบัติพฤติกรรม คุณธรรม จริยธรรม และวินัยด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

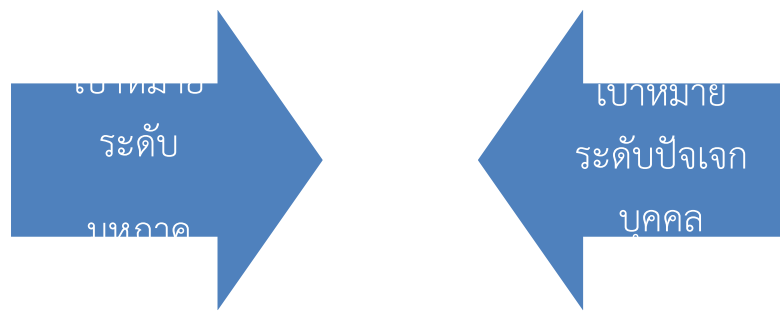
แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต้องดำเนินการทั้ง ๗ มิติตามนัยยุทธศาสตร์ โดยต้องอาศัยองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัย ๔ องค์ประกอบ ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura

เมื่อบูรณาการร่วมกับ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ในฐานะข้าราชการพลเรือน ในฐานะข้าราชการทหาร ทำให้องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เป็นดังภาพ

ดังนั้นข้อเสนอแนะสำคัญ หากมีการทำวิจัยในเรื่องนี้ต่อไปอยู่ตรงที่ว่า แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองต่อบุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี สิ่งสำคัญที่สุดอยู่ที่ “กำลังพลกองทัพเรือ” ว่าเข้าใจในศักยภาพพื้นฐานของตนเองหรือไม่อย่างไร เพื่อที่จะได้ต่อยอดสู่การพัฒนาพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของตนเองได้ด้วยตนเอง โดยบูรณาการร่วมกันระหว่างเป้าหมายระดับมหภาคและระดับปัจเจกบุคคล

ต้องพัฒนาครบ ๗ มิติเพื่อสนองต่อบุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี	
ปัจจัยเสริมที่เป็นมนุษย์ ได้แก่ ครู หัวหน้า เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว ชุมชน สังคม ในลักษณะ “ต้นแบบ” หรือโมเดล	ปัจจัยเสริมหลัก ครู หัวหน้า เพื่อนร่วมงาน ครอบครัว ชุมชน สังคม ในลักษณะ “ต้นแบบ” หรือโมเดล
ปัจจัยเสริมที่ไม่ใช่มนุษย์ ได้แก่ Digital platform สื่อออนไลน์ เทคโนโลยี นวัตกรรม	ปัจจัยเสริมรอง ได้แก่ มาตรฐานตามระเบียบ กลาโหม และการวิเคราะห์และฝึกฝนตนเอง
ปัจจัยเสริมส่วนตัวกำลังพล ได้แก่ การรับรู้	

ทัศนคติ กระบวนการเรียนรู้ของกำลังพล ความรู้ ทักษะที่มีและที่ต้องการเสริมสร้าง	
---	--

กล่าวโดยสรุปคือ แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือ เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไม่ว่าจะเป็นแนวทางใด สิ่งสำคัญอยู่ที่ “กำลังพล กองทัพเรือ” และนโยบายผู้บริหารกองทัพเรือ ที่มุ่งสู่วิสัยทัศน์ของการเป็น Professional Navy นั้นเอง ดังนี้

๑. กองทัพเรือต้องกำหนดความชัดเจนใน “ความหมาย” และ “เป้าหมาย” ที่ชัดเจน เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ที่มีสถานะนามธรรมมากให้เป็นรูปธรรมให้มากเพื่อสามารถวัด หรือจัดกระทำ (Measure) ได้ผ่านพฤติกรรมของกำลังพล

๒. กองทัพเรือต้องวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี เข้ากับ ยุทธศาสตร์ของกองทัพเรือ นโยบายผบ.ทร. หรือกฎ ระเบียบอื่นๆ เพื่อให้สามารถกำหนดรูปแบบหรือ วิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละช่วงเวลาและแต่ละลักษณะ (Type) ของกำลังพลได้อย่างเหมาะสมและ เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

๓. กำลังพลกองทัพเรือ ต้องได้รับการเสริมสร้างหรือการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และ วินัยระดับต้น ตั้งแต่ยังไม่เป็นกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อให้สามารถต่อยอดการพัฒนาหรือเสริมสร้างได้ อย่างรวดเร็วตอบสนองยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือพันธกิจ วิสัยทัศน์ในระดับประเทศหรือระดับ องค์การได้

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กรมวิชาการ. คุณธรรมและจริยธรรม. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ, ๒๕๓๕

ข้าเลื่องวุฒิจันทร์. หลักการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา, ๒๕๒๔.

ทิตินา แคมมณี. การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยม : จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ.

เอกสารบรรยายในการประชุมราชบัณฑิตยสถาน สำนักธรรมศาสตร์และการเมือง.

กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, ๒๕๔๑.

นงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ. การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงคุณธรรมจริยธรรมของคนไทย.

กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, ๒๕๕๑.

ประวีณ วนนคร. การรักษาวินัยข้าราชการสำหรับผู้บังคับบัญชา. กรุงเทพฯ: บริษัทประชาชนจำกัด, ๒๕๓๘.

วิทย์วิศทเวทย์. ปรัชญาทั่วไป : มนุษย์โลกและความหมายของชีวิต. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๐.

ศานิต สร้างสมวงศ์ และพรรณชญา ศิริวรรณบุศย์. จริยธรรมในวิชาชีพทหาร. กรุงเทพฯ

: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๙.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕.

วารสาร และหนังสือพิมพ์

ศักดิ์ชาย มูลสาร. “รูปแบบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของข้าราชการสัสดี สังกัด

สำนักงานสัสดีจังหวัดในพื้นที่กองทัพภาคที่ ๒”. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี ปีที่ ๘ ฉบับพิเศษ (ธันวาคม ๒๕๖๐).

วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย เอกสารวิจัย

สันติสุข ศรีเมือง. “แนวทางการพัฒนาจิตลักษณะที่พึงประสงค์ทางการทหารของพลทหาร

กองประจำการ มณฑลทหารบกที่ ๓๓”. เอกสารวิจัยวิทยาลัยเสนาธิการทหาร,

สถาบันวิชาการป้องกันประเทศ, ๒๕๕๙.

อรอุษา ตะเพียนทอง. “พฤติกรรมจริยธรรมของข้าราชการทหารกรมสรรพาวุธทหารบก”.

วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา,

บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๕.

อาภรณ์ พลเสน. “ผลการวิเคราะห์ตัวแปรพหุของคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาแนวทางการสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรมของราชนาวิไทย”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๐.

กฎหมาย

“ประมวลจริยธรรมสำหรับข้าราชการ”,ราชกิจจานุเบกษา.เล่มที่ ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๑๒๖, ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๒,
หน้า ๗๓-๘๖.

“พระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ.๒๕๖๐”, ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๓๕ ตอนที่ ๘๒ ก,
๑๓ ตุลาคม

“ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๕๐”, ราชกิจจานุเบกษา.
เล่มที่ ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๘๘ง, ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๕๐

ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

“ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (๒๕๖๑-๒๕๘๐)”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.ratchakitcha.soc.go.th>,
๒๕๖๑

“ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์” (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://www.nesdb.go.th>, ๒๕๖๑

ฤทธิอินทรารุช. “ประเทศไทย ๔.๐ กับกองทัพศตวรรษที่ ๒๑”.(ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :
<http://rittee1834.blogspot.com/2017/07/40-21-thailand-40-vs-force-21.html>,
๒๕๖๐

“วิสัยทัศน์ประเทศไทย”. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก :<http://www.ratchakitcha.soc.go.th>, ๒๕๖๑

ภาษาต่างประเทศ

Bandura, A.A Social Learning Interpretation of Psychological Dysfunctions.
In P. London & D.L. Rosenhan (Eds.) Foundation of Abnormal Psychology.
New York : Holt, Rinehart & Winston.1968.

Bandura, A.Self-Efficacy : The Exercise of Control. New York: W.H.Freeman
and Company. 1997

Bandura, A.Social Foundation of Thought and Action : A Social Cognitive Theory.
New Jersey : Prentice-Hall.1986.

Evan, R.I. and Albert Bandura.The Man and His Ideas : A Dialogue. New Upori:
Greenwood Press,Inc. 1989.

Kazdin, A.E. Behavior Modification in Applied Setting. 14th ed. Pacific Grove,
CA : Brooks / Cole.1989.

Kazdin, A.E. Behavior Modification in Applied Setting. Illinois : The Dorsy Press. 1980

ภาคผนวก

แนวคำถามในการสัมภาษณ์

๑. ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อกระบวนการสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพล กองทัพเรือ

๑.๑ ปัจจัยจิตปัญญา

๑.๒ ปัจจัยการควบคุมตนเอง แล

๑.๓ ปัจจัยการบำบัดทางปัญญา และ

๒. ขั้นตอนการจัดการปัจจัยภายนอกและภายในตนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านความคิด ความเชื่อและปัญญา สำหรับการเสริมการก่อเกิดคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ควรเป็นเช่นใด

๓. ขั้นตอนการพัฒนา ผ่านการศึกษา/อบรมหรือเทคนิคอื่นๆ เช่น การสนทนา การถามตอบฯ ในการพัฒนา/สร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ควรเป็นเช่นใด

แบบตรวจสอบรายการสำหรับกำลังพลกองทัพเรือ

รายการที่ตรวจสอบ	มี	ไม่มี
คุณสมบัตินายทหารเรือไทย		
๑. มีความรู้ (ต้องขนขวายหาความรู้และฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ รู้จักถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น รู้จักใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์)		
๒. เป็นผู้นำทางทหาร (มีลักษณะท่าทางองอาจสมเป็นทหารและมีความเข้มแข็งทั้งร่างกายจิตใจ มีระเบียบวินัย มีความสำนึกในหน้าที่ กล้าตัดสินใจและรับผิดชอบ มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีจิตใจแน่วแน่ไม่ท้อถอย มีความอดทน พากเพียร กระตือรือร้น มีความริเริ่ม มีความเป็นธรรมชาติ มีไหวพริบ		
๓. มีความซื่อสัตย์และจงรักภักดี		
๔. เป็นสุภาพบุรุษ (มีความเมตตากรุณา เสียสละ ไม่อิจฉาริษยา มีคุณธรรม และจริยธรรมมีความสุภาพอ่อนโยน รู้จักกาลเทศะ)		
๕. มีความละเอียดรอบคอบไม่ประมาท		
กรอบทิศทางและแนวทางการปฏิบัติ		
๑. ด้านองค์บุคคล “จิตใจที่เข้มแข็งและดีงาม ล้วนอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์”		
๒. ด้านองค์วัตถุ “กำลังรบต้องมีขีดความสามารถสมบูรณ์ในตัวเอง Expeditionary Force”		
๓. ด้านองค์ยุทธวิธี “สปิริต นักรบชาวเรือ”		
๔. ด้านการบริหารจัดการ “มีโครงสร้างกำลังรบที่เหมาะสม ยกระดับการบริหารจัดการที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีคุณธรรมจริยธรรม”		
คุณธรรมจริยธรรม วินัย ตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี		
๑. ปกป้องสถาบัน		
๒. ป้องกันประเทศทางทะเล		
๓. สนับสนุนการรบทางบก		
๔. การรักษาผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงทางทะเล		
๕. การพึ่งพาตนเอง การพัฒนาประเทศและการช่วยเหลือประชาชน		

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ	พลเรือตรี ดุลยพัฒน์ ลอยรัตน์
วัน เดือน ปีเกิด	๓๐ เมษายน ๒๕๐๖
การศึกษา	- มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย - มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนเตรียมทหาร รุ่นที่ ๒๒ - ปริญญาตรี โรงเรียนนายเรือ รุ่นที่ ๗๙
ประวัติการทำงานโดยย่อ	- ผู้บังคับการเรือหลวงดอนเจดีย์ กองเรือทุ่นระเบิด - ผู้บังคับกองร้อย กรมนักเรียน โรงเรียนเตรียมทหาร - ผู้บังคับกองพันสารวัตรทหารเรือที่ ๒ กรมสารวัตรทหารเรือ - รองผู้บังคับการกรมนักเรียนนายเรือรักษาพระองค์ โรงเรียนนายเรือ - ผู้อำนวยการกองตรวจทั่วไป กรมจเรทหารเรือ - เสนาธิการฐานทัพเรือพังงา ทัพเรือภาคที่ ๓ - รองเจ้ากรมการขนส่งทหารเรือ
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักการข่าว กรมข่าวทหารเรือ

สรุปย่อ

ลักษณะวิชา สังคมจิตวิทยา

เรื่อง การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี

ผู้วิจัย พลเรือตรี ดุสิตพัฒน์ ลอยรัตน์ **หลักสูตร** วปอ. รุ่นที่ 61

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักการข่าว กรมข่าวทหารเรือ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (Pilot Study) ของผู้วิจัยพบว่า ทุกองค์กรหรือหน่วยงาน ในประเทศไทยต่างต้องมีบุคลากรที่มีคุณลักษณะ คุณสมบัติสอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ หรือ เป็น “มนุษย์ที่สมบูรณ์ในศตวรรษที่ 21” ที่ครอบคลุมการปรับเปลี่ยนใน 4 มิติ ได้แก่ เปลี่ยนเป็นคน ไทยที่มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็น มีจิตสาธารณะ และทักษะสูง มีความสามารถในการ รังสรรค์นวัตกรรม เปลี่ยนเป็นคนไทยที่มีจิตสาธารณะ และมีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม มีคุณธรรม จริยธรรม เปลี่ยน เป็นคนไทยแบบ Global Thai มีความภาคภูมิใจใน ความเป็นไทยและสามารถยืน อย่างมีศักดิ์ในเวทีสากล เปลี่ยนเป็นคนไทยที่เป็น Digital Thai สามารถดำรง เรียนรู้ทำงาน และ ประกอบธุรกิจ ได้อย่างเป็นปกติสุขในโลกยุคดิจิทัล (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2559) ดังนั้นการที่ประเทศ จะพัฒนาได้ จึงต้องอาศัยประชาชนคนไทยที่เป็นทุนมนุษย์สำคัญ ร่วมกับรัฐที่เป็น “รัฐแห่งธรรมาภิ บาล” หรือหลายภาคส่วน ที่ยึด “หลักธรรมาภิบาล” 6 หลัก ได้แก่ หลักความรับผิดชอบต่อ หลัก คุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า หลักความโปร่งใส และหลักนิติธรรม เข้ามาเป็น กลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญ

สำหรับกองทัพเรือ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการปฏิบัติการทางทหารในทะเลลำน้ำ และพื้นที่บริเวณชายฝั่งของประเทศไทย มีวิสัยทัศน์หลักที่ว่า “เป็นหน่วยงานความมั่นคงทางทะเลที่มี บทบาทนำในภูมิภาคและเป็นเลิศในการบริหารจัดการ” มีค่านิยมหลักคือ “SAIL” นายทหารเรือไทย จึงต้องมีคุณสมบัติสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ 1. มีความรู้ 2. เป็นผู้นำทางทหาร 3. มีความซื่อสัตย์และ จงรักภักดี 4. เป็นสุภาพบุรุษ 5. มีความละเอียดรอบคอบไม่ประมาท การเสริมสร้างขีดความสามารถ เพื่อให้กองทัพเรือมีกำลังรบที่เหมาะสม และพร้อมปฏิบัติการทั้งสองฝั่งทะเลและสามพื้นที่ปฏิบัติการ ทหารเรือภาคอย่างสมดุล ตามแนวคิดระดับยุทธศาสตร์ว่า “สองฝั่งมหาสมุทรและสามพื้นที่ปฏิบัติการ” หรือ Two Oceans and Three Areas, (OOAAA/Double O Triple A)” กองทัพเรือจึงถ่ายทอด หลักการ นโยบาย ยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติตามแนวทางการดำเนินการ เพื่อตอบสนองแนวความคิด ทางยุทธศาสตร์และบทบาทกองทัพเรือในภาพรวม นอกจากนี้กองทัพเรือยัง ดำเนินการตามนโยบาย

สำคัญของรัฐบาล คณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ (คสช.) ดำเนินการตาม กรอบงานของคณะกรรมการบริหารราชการแผ่นดินตามกรอบการปฏิรูปประเทศ ยุทธศาสตร์ และการสร้างความสามัคคีปรองดอง (ป.ย.ป.) โดยมีกรอบทิศทางและแนวทางการปฏิบัติสำหรับหน่วยขึ้นตรงกองทัพเรือที่มุ่งพัฒนา ทั้ง ด้านองค์บุคคล “จิตใจที่เข้มแข็งและดีงาม ล้วนอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์” ด้านองค์วัตถุ “กำลังรบต้องมีขีดความสามารถสมบูรณ์ในตัวเอง Expeditionary Force” ด้านองค์ยุทธวิธี “สปิริต นักรบชาวเรือ” และ ด้านการบริหารจัดการ “มีโครงสร้างกำลังรบที่เหมาะสม ยกระดับการบริหารจัดการที่โปร่งใส บริสุทธิ์ ยุติธรรม และมีคุณธรรมจริยธรรม” เน้นการปฏิบัติอย่างสอดคล้องตามสภาวะการณ์ในปัจจุบัน ตลอดจนเน้นความสำคัญในงานที่มีความจำเป็นเร่งด่วนทั้งด้านยุทธศาสตร์ ยุทธการ และกลยุทธ์สนับสนุนการดำเนินการตามนโยบายกองทัพเรือ ให้บรรลุตามเป้าหมาย และมุ่งตรงสู่เป้าหมายสุดท้ายตามวิสัยทัศน์ได้อย่างประสานสอดคล้อง และเป็นไปตามแผนงานที่กำหนด สำหรับการขับเคลื่อนนโยบายผู้บัญชาการทหารเรือ ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายนั้น มีกลไกที่สำคัญ ได้แก่ กรมฝ่ายอำนวยการและหน่วยที่เกี่ยวข้อง จะต้องทำหน้าที่ในการถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติที่มีความเป็นรูปธรรม มีแผนงาน โครงการ และกิจกรรมรองรับ ตลอดจนกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลข้างต้น จึงพิจารณาได้ว่า กำลังพลกองทัพเรือจักต้องได้รับการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ.2561-2580) สามารถนำพากองทัพเรือให้มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตรงตามนัยแห่งยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ 10 ปี พ.ศ.2558 – 2567 และยุทธศาสตร์กองทัพเรือ ระยะ 20 ปี พ.ศ.2560-2579 ตลอดจนตอบสนองแนวความคิดทางยุทธศาสตร์และบทบาทกองทัพเรือ 5 ประการได้ (ปกป้องสถาบัน ป้องกันประเทศทางทะเล สนับสนุนการรบทางบก รักษาผลประโยชน์ของชาติและความมั่นคงทางทะเล และพึ่งพาตนเอง พัฒนาประเทศและช่วยเหลือประชาชน) จึงนำสู่ความสำคัญสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ภายใต้คำถามการวิจัยที่ว่า “แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ควรเป็นเช่นใด”

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ
2. เพื่อวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ
3. เพื่อเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตเนื้อหาของการวิจัย เน้นการทบทวนเนื้อหา/วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory)
2. ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลหลัก ส่วนที่เป็นแหล่งข้อมูล ทฤษฎีภูมิประกอบด้วยเอกสาร งานสื่อสิ่งพิมพ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับ “การเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัย” ซึ่งผู้วิจัยใช้เทคนิคการวิเคราะห์แบบแมทริกซ์ เพื่อวิเคราะห์ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อนำสู่การเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ขณะที่แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของกองทัพเรือ จำนวน 3 ท่าน เกณฑ์การได้มาประกอบด้วย 1) เป็นผู้ปฏิบัติงานในกองทัพเรือในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกำลังพล ไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดรายละเอียดเชิงกฎหมายหรือระเบียบหรือนัยเชิงคุณธรรม จริยธรรม และวินัย สำหรับกำลังพลกองทัพเรือ 3) เป็นผู้พร้อมลงนามในแบบยินยอมให้ความร่วมมือในการวิจัย (Consent form) เพื่อกันปัญหาเกี่ยวกับจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
3. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย เริ่มตั้งแต่ 2561 สิ้นสุดที่ พ.ศ.2562

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) มีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การรวบรวมข้อมูล ข้อมูลหลักสำหรับการวิจัย ในส่วนที่มาจากแหล่งข้อมูลทฤษฎีภูมิซึ่งเป็นเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ 3.1 การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม (Transformation of Culture) เพื่อสร้างคนไทยที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ที่เชื่อว่า การเรียนรู้ของมนุษย์ส่วนหนึ่งเกิดจากประสบการณ์จากการได้มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ ที่ผ่านอวัยวะหรือประสาทรับรู้ต่างๆ และทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมคุณธรรมของ Kohlberg ที่ยึดถือกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจความถูกต้องของการกระทำ โดยความเข้าใจในกฎเกณฑ์ขึ้นอยู่กับพัฒนาการทางสติปัญญา ประกอบร่วมกับแนวคิดตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมของนงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ 14 ตัวบ่งชี้
2. การกำหนดชุดข้อมูลหรือตัวแปรหลักในการวิจัย (concept/ variables) ผู้วิจัยกำหนดชุดข้อมูลหรือตัวแปรหลักในการวิจัย ประกอบด้วย ปัจจัยจิตปัญญา ปัจจัยการควบคุมตนเอง และปัจจัยการบำบัดทางปัญญา และตัวแปรเกี่ยวกับขั้นตอน 2 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ ขั้นตอนการจัดการปัจจัยภายนอกและภายในตนเพื่อเตรียมความพร้อมด้านความคิด ความเชื่อและปัญญา และ ขั้นตอนการพัฒนา ผ่านการศึกษา/อบรมหรือเทคนิคอื่นๆ เช่น การสนทนา การถามตอบฯ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์สังเคราะห์เชิงเนื้อหา ในรูปแบบการวิเคราะห์เชิงแมทริกซ์

ผลการวิจัย

ภายใต้คำถามการวิจัยเชิงคุณภาพที่ว่า “แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ควรเป็นเช่นใด” เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์แมทริกซ์ พบว่า

1. ผลการศึกษาแนวคิด วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ สรุปได้ว่า

1.1 หากกองทัพเรือต้องการให้กำลังพลพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและวินัยด้วยตัวกำลังพลเอง หากพิจารณาผ่านทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1986) กำลังพลสามารถพัฒนาตนเองได้ 4 วิธี ได้แก่ การใช้ประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จ (Mastery Experiences) การใช้ตัวแบบ (Modeling) การใช้คำพูดชักจูง (Verbal Persuasion) และการกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) เพื่อสร้างการรับรู้ของตนเอง แต่ทั้งนี้ การพัฒนาจริยธรรมควรเน้น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ (Moral Reasoning) ด้านอารมณ์ความรู้สึก (Moral Attitude and Belief) และด้านพฤติกรรม (Moral Conduct) ส่วนคุณธรรมที่ต้องพัฒนาหรือเสริมสร้างพื้นฐานมี 14 ตัวคุณธรรม ได้แก่ ความเป็นอิสระ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ความมีวินัย ความอดทน ฉันทะ ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความซื่อสัตย์สุจริต ความมีสติสัมปชัญญะ ความรับผิดชอบ ความยุติธรรม ความสามัคคี ความเป็นกัลยาณมิตร และความกตัญญูกตเวที เพื่อใช้คุณธรรมเหล่านี้เป็นพื้นฐานคุณธรรมในระดับที่สูงขึ้นไป

1.2 จากการวิเคราะห์ข้อมูลจริงเกี่ยวกับกำลังพลที่กระทำผิดวินัยและวิเคราะห์ย้อนกลับไปสู่แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัย พบได้ว่า แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือ มีแนวทางเบื้องต้น 2 แนวทาง ได้แก่ แนวทางที่ 1 การเสริมสร้างจากภายนอกเข้าสู่ภายใน โดยอาศัย “กิจกรรม” เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนขยายความได้ว่า กิจกรรมที่ดำเนินการเป็นกิจกรรมที่แฝงในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็น กิจกรรมการพูดคุย ตักเตือนว่ากล่าว กิจกรรมการออกจดหมายเวียนเพื่อสร้างความเข้าใจในวินัยต่างๆ ที่ต้องการเสริมสร้าง/ สร้างเสริม ประกอบรวมกับการลงโทษในระดับต่างๆ เช่น การว่ากล่าว การตักเตือน การภาคทัณฑ์ เป็นต้น แนวทางที่ 2 แนวทางการเสริมสร้างจากภายในของกำลังพลสู่การแสดงออกทางพฤติกรรม ที่ต้องอาศัย กลไกสำคัญ 3 กลไก ได้แก่ ตัวกำลังพล ผู้เสริมสร้าง และรายละเอียดของสิ่งที่จะเสริมสร้าง ซึ่งการเสริมสร้างเป็นได้ตั้งแต่การปฐมนิเทศ การอบรม การสร้างการเรียนรู้ การบังคับด้วยกฎ ระเบียบ หรือวินัยที่เกี่ยวข้อง จนกระทั่งถึงการสร้างการรับรู้ร่วมกันภายใต้ नियแห่งกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง แนวทางที่ 2 จึงมีลักษณะคล้ายการกำกับด้วยโครงสร้าง ระเบียบ

กฎเกณฑ์ เพื่อให้กำลังพลที่เข้าสู่โครงสร้างดังกล่าวนี้รับรู้ เรียนรู้ ปฏิบัติหรือประพฤติตามที่กำหนดของโครงสร้าง

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ

2.1 หากวิเคราะห์องค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัยตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura สรุปได้ว่า มีองค์ประกอบสำคัญของการมีคุณธรรม จริยธรรม และวินัยตามแนวคิดทฤษฎี 4 องค์ประกอบ แต่หากพิจารณาในฐานะของทหารมีอาชีพและอาชีพทหารพบว่า มีองค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยที่เหมาะสมกับกำลังพลกองทัพเรือ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ระเบียบวินัยหรือสิ่งกระตุ้น/สิ่งเร้า เช่น กฎหมาย ระเบียบฯ 2) ตัวบุคคลหรือกำลังพล ทั้งในประเด็นอิสระ เสรีภาพ ในการปกครองตนเองฯ และ 3) แบบแผนทางสังคม เช่น ตัวแบบ การสื่อสารสัมพันธ์ ประสบการณ์ฯ

2.2 หากนำองค์ประกอบจากข้อ 2.1 มาวิเคราะห์การซ้อนทับของการเป็นองค์ประกอบ พบว่า องค์ประกอบสำคัญของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพล กองทัพเรือ มี 2 องค์ประกอบหลักคือ บุคคล และ บริบท ที่ประกอบด้วย ระเบียบวินัย กฎหมาย ข้อบังคับที่เป็นสิ่งกระตุ้นหรือเร้าให้บุคคลคิด ตัดสินใจดำเนินหรือแสดงพฤติกรรมที่ “ควร” หรือ “ต้อง” กระทำ และแบบแผนทางสังคม ที่เป็นได้ทั้งบุคคลที่เป็นต้นแบบให้ประพฤติปฏิบัติตาม รวมถึงการสื่อสารหรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน และประสบการณ์ที่จะถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ทั้งนี้ องค์ประกอบหลักทั้ง 2 จะมีลักษณะเป็นพลวัตรที่เคลื่อนไปพร้อมกัน และไม่แยกขาดจากกัน

3. การเสนอแนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

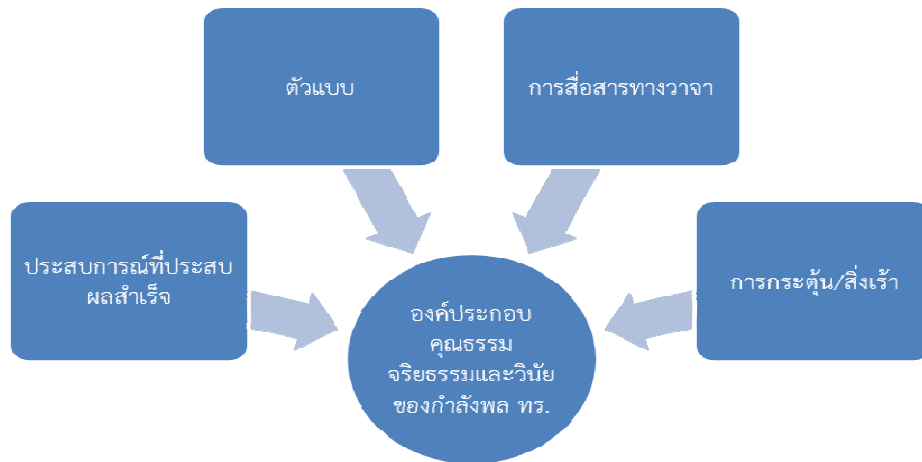
3.1 หากจะให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กองทัพเรือควรต้องพัฒนาหรือเสริมให้กับกำลังพล ทั้ง 7 มิติ เพื่อให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้กำลังพลกองทัพเรือ บรรลุตามเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด

3.2 หากกองทัพเรือสามารถพัฒนาหรือเสริมให้กับกำลังพลกองทัพเรือได้ทั้ง 7 มิติ นอกจากจะทำให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดแล้วยังทำให้ 2 แนวทางการเสริมสร้างสามารถเป็นทั้งกลไกและกระบวนการในการเสริมสร้างฯ ได้ อย่างแท้จริง คือ แนวทางที่ 1 ที่เน้น “มาตรฐาน” เป็นหลัก เพื่อพัฒนากำลังพลให้ “รู้จักคุณค่าและประโยชน์ของตนเอง” และสามารถสอนสอดแทรกระหว่างการปฏิบัติงานหรือการฝึกกำลังพลกองทัพเรือในทุกกิจกรรมหรืองานเพื่อให้กลายเป็นสิ่งที่กระทำอยู่ตลอดเวลาจนกลายเป็นพฤติกรรมความเคยชินที่มุ่งสู่ “มาตรฐาน” ได้ ในทางวิชาการเรียกว่า การเรียนรู้ผ่านจรรยาบรรณวิชาชีพ ส่วนแนวทางที่ 2 เป็นแนวทางการพัฒนาฯ ที่เน้น “การวิเคราะห์และฝึกฝนตนเอง” ที่มีเพียง 3 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายที่จะไปให้ถึง การกำหนดตัวอย่างหรือตัวแบบหรือต้นแบบที่สามารถเป็น

สิ่งเร้า หรือสร้างแรงจูงใจให้ดำเนินพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และวินัย และการปฏิบัติพฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ต้องดำเนินการทั้ง 7 มิติตามนัยยุทธศาสตร์ โดยต้องอาศัยองค์ประกอบคุณธรรม จริยธรรมและวินัย 4 องค์ประกอบ ตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura

เมื่อบูรณาการร่วมกับ องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ ในฐานะข้าราชการพลเรือน ในฐานะข้าราชการทหาร ทำให้องค์ประกอบของคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เป็นดังภาพ

ข้อเสนอสำคัญสำหรับการวิจัยจึงอยู่ตรงที่ว่า แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือเพื่อสนองตอบกับยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี สิ่งสำคัญที่สุดอยู่ที่ “กำลังพลกองทัพเรือ” ว่าเข้าใจในศักยภาพพื้นฐานของตนเองหรือไม่อย่างไร เพื่อที่จะได้ต่อยอดสู่การพัฒนา

พฤติกรรมคุณธรรม จริยธรรมและวินัยของตนเองได้ด้วยตนเอง โดยบูรณาการร่วมกันระหว่าง เป้าหมายระดับมหภาคและระดับปัจเจกบุคคล

ดังนั้น แนวทางการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและวินัยกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อสนองตอบยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สิ่งสำคัญอยู่ที่ “กำลังพลกองทัพเรือ” และนโยบายผู้บริหารกองทัพเรือ ที่มุ่งสู่วิสัยทัศน์ของการเป็น Professional Navy ซึ่ง 1. กองทัพเรือต้องกำหนดความชัดเจนใน “ความหมาย” และ “เป้าหมาย” ที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และวินัย ที่มีสภานามธรรมมากให้เป็นรูปธรรมให้มากเพื่อสามารถวัดหรือจัดกระทำ (Measure) ได้ผ่านพฤติกรรมของกำลังพล 2. กองทัพเรือต้องวิเคราะห์ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี เข้ากับยุทธศาสตร์ของกองทัพเรือ นโยบาย ผบ.ทร. หรือกฎ ระเบียบอื่นๆ เพื่อให้สามารถกำหนดรูปแบบหรือวิธีการที่เหมาะสมกับแต่ละห้วงเวลาและแต่ละลักษณะ (Type) ของกำลังพลได้อย่างเหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด และ 3. กำลังพลกองทัพเรือ ต้องได้รับการเสริมสร้างหรือการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และวินัยระดับต้น ตั้งแต่ยังไม่เป็นกำลังพลกองทัพเรือ เพื่อให้สามารถต่อยอดการพัฒนาหรือเสริมสร้างได้อย่างรวดเร็วตอบสนองยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือพันธกิจ วิสัยทัศน์ในระดับประเทศ หรือระดับองค์การได้